

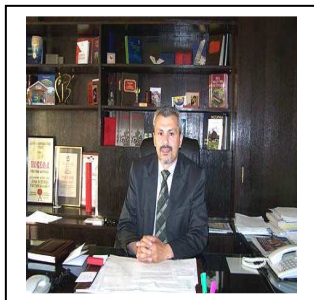
**СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ
ОПШТИНЕ БАТОЧИНА
2009-2013.ГОДИНЕ**

САДРЖАЈ:

1. УВОД.....	3
1.1. Уводна реч председника	3
1.2. Скупштинска Одлука о усвајању стратегије.....	4
1.3. Признање учесницима	5
2. Визија	6
3. Мисија.....	6
4. Принципи и вредности.....	7
5. Контекст.....	9
5.1. Историја.....	9
5.2. Географска слика	10
5.3. Демографска слика	11
5.4 Социо економски контекст	24
6. ПРИВРЕДНА СИТУАЦИЈА У ОПШТИНИ.....	33
7. ПОДАЦИ О СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ.....	34
8. СТРАТЕШКА СВРХА.....	40
9. СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТИ И ЦИЉЕВИ.....	41
9.1. Приоритет 1. Побољшање квалитета живота старих лица у општини Баточини.....	43
9.2. Приоритет 2. Унапређење положаја особа са инвалидитетом...	49
9.3. Приоритет 3. Деца, млади и породица.....	57
9.4. Приоритет 4. Повећање радног ангажовања радно способних корисника МОП-а.....	70
10. Аранжмани за имплементацију	76
11. Мониторинг и евалуација.....	80
12. Ресурси за имплементацију стратегије.....	81
13. Комуникација са грађанима.....	82
14. АНЕКСИ Стратегије социјалне заштите општине Баточина.....	87
14.1. Акциони план-Побољшање квалитета живота старих лица.....	88
14.2. Акциони план-Унапређење положаја особа са инвалидитетом.	90
14.3. Акциони план-Деца, млади и породица.....	92
14.4. Акциони план-Повећање радног ангажовања радно способних корисника МОП-а.....	95

1. УВОД

1.1. Уводна реч председника Општине Баточина

Општина Баточина је годинама уназад суочена са изазовима трансформисања свих аспеката друштвеног живота. Транзициони процеси који су захватили целокупно друштво нису спроведени довољно брзо, али ни на начин који би довео до равноправне расподеле добара и услуга која су неопходна за уравнотежен темпо подизања стандарда грађана.

У таквим условима неопходно је да целокупна заједница, партнерским приступом свих социјалних, општинских, образовних, хуманитарних, невладиних и осталих организација, плански и организовано, приступи решавању проблема оних грађана којима је појачано ангажовање заједнице за задовољење стандарда цивилног друштва, неопходно.

Стратегија развоја социјалне заштите Општине Баточина мора полазити од потреба грађана и њен најшире дефинисан циљ јесте задовољавање људских права. Циљ стратегије је стварање услова у заједници како би сви грађани могли равноправно да се укључе у функционисање заједнице. Ширење обима услуга система социјалне заштите, подршка постојећем систему услуга и стварање модела добре праксе на локалном нивоу може довести до резултата.

Стратегија ће кроз целовито сагледавање потреба угрожених група створити систем социјалне заштите који не полази од ускогрудог и формализованог задовољавања потреба, већ ће за циљ имати стварање плана заједничке акције свих структура одговорних за успостављање стабилности у заједници, како бисмо сви заједно учинили услуге социјалне заштите доступне свима којима су неопходне.

Документ стратегије не сме остати без активности. Спровођење стратегије не сме бити условљено политичким одлукама већ мора остати трајно опредељење свих чинилаца који утичу на њено спровођење.

Радиша Милошевић
Председник Општине
Баточина

1.2. Одлука о усвајању Стратешког плана развоја система социјалне заштите општине Баточина

На основу члана 32. Закона о локалној самоуправи ("Сл.гласник РС", број 129/2007) и члана 36. Статута општине Баточина ("Службени гласник општине Баточина", број 10/08), Скупштина општине Баточина, на седници одржаној 12.06.2009. године, донела је

О Д Л У К У

О УСВАЈАЊУ СТРАТЕШКОГ ПЛАНА РАЗВОЈА СИСТЕМА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ОПШТИНЕ БАТОЧИНА ЗА ПЕРИОД ОД 2009.-2013. ГОДИНЕ

Члан 1.

Овом Одлуком усваја се Стратешки план развоја социјалне заштите општине Баточина за период од 2009.-2013. године и обезбеђују финансијска средства за његову имплементацију, према приоритетима за 2009. годину.

Члан 2.

Средства за имплементацију приоритета дефинисаних Стратешким планом развоја социјалне заштите општине Баточина од 2009.-2013. године, одређују се у висини од најмање 1 % од укупно планираног буџета за 2009. годину.

Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику општине Баточина".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БАТОЧИНА

Број: 020-90/09-01 од 12.06.2009. год.

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ

Бранко Ђокић

1.3. Признање учесницима у изради стратегије

Захваљујући изузетном, волонтерском, ангажовању чланова и заменика Савета за развој и заштиту локалне самоуправе током процеса прикупљања података, прибављања мишљења грађана и координације процеса израде стратешког документа који чине:

Име и презиме	Установа
Милица Митровић	Координатор радне групе
Александар Јовановић	Заменик председника општине Баточина
Милица Бркић	Директор ЦСР "Шумадија" Баточина
Снежана Ђорђевић	Директор ОШ "Свети Сава"
Јасмина Гочманац	Секретар ОШ "Свети Сава"
Живорад Алексић	Центар за социјални рад
Загорка Рајковић	Дечији вртић "Полетарц"
Невена Ђорђевић	Дом здравља Баточина
Борка Симић	НВО "Златне руке"
Жељко Милановић	НВО "Ново лице"

Посебну захвалност одајемо Норвешком Министарству иностраних послова, СКГО, Центру за либерално демократске студије, који су омогућили да Министарство за рад и социјалну политику реализује Програм подршке имплементацији Стратегије развоја социјале заштите у нашој општини, чиме нам је пружена драгоцену подршку за израду квалитетног стратешког документа за унапређење једне од најзначајних области живота у нашој заједници.

Посебну захвалност због пружања неопходне подршке и знања дугујемо менторки Бранкици Јерemiћ.

2. ВИЗИЈА

Ослањајући се на локалне капацитете Општина Баточина ће до 2013. године у партнерству јавног и цивилног сектора изаћи у сусрет потребама грађана/ки пружајући ефикасне социјалне услуге и стварајући окружење погодно за активно укључивање грађана и корисника услуга социјалне заштите у стварању услова за достојан живот.

3. МИСИЈА

Ради побољшања живота грађана који се налазе у стању социјалне потребе и изградње средине у којој постоји узајамно поверење, општина Баточина ће у сарадњи са ресорним институцијама и организацијама грађанског друштва:

- ✚ континуирано унапређивати инфраструктурне, организационе, техничке, људске и финансијске капацитете како би обезбедили ефикасну и адекватну социјалну заштиту својих грађана;
- ✚ развијати адекватну социјалну заштиту и јачати партнерство између свих сектора друштва, радити на систематском унапређивању партнерства између локалне власти, институција образовања, социјалне заштите и невладиних организација;
- ✚ успоставити механизме за јасно дефинисање социјалних потреба грађана;
- ✚ континуирано информисати грађане чиме ће се подстићи њихово активно учешће у процесу планирања и имплементације социјалних услуга.
- ✚ вршити процену и континуирано пратити потребе корисника, чиме ће се адекватно планирати континуирана реализација и евалуација процеса пружања услуга појединцима и циљним друштвеним групама.

4. ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ

Током процеса израде Стратегије, успостављени су и прихваћени **ПРИНЦИПИ** на којима ће се реализовати планиране активности, којима ће се омогућити усаглашеност са међународним документима и националним стратегијама, уз паралелно уважавање потребе локалне заједнице, а посебно потребе грађана:

Поштовање најбољег интереса корисника - Реализација стратегије ће омогућити да се грађанима пружају услуге које су у највећој могућој мери усаглашене са њиховим потребама, уз максимално поштовање људских права и достојанства;

Партиципација, одговорност и самосталност корисника-подразумева да корисници услуга треба да буду обавештени о својим правима на коришћење услуга, али и да учествују у дефинисању личних потреба и приоритета на којима ће бити засноване будуће услуге;

Партнерски приступ у изради, примени и контроли стратешког плана-Интегративни систем социјалне заштите је заснован на сарадњи и партнерству различитих актера на локалном нивоу (општинска управа, здравство, образовање, социјална заштита, запошљавање и цивилно друштво), којим је омогућено равноправно учешће у развоју, управљању, имплементацији и контроли реализације стратешких активности;

Континуирана консултација са грађанима у циљу препознавања и дефинисања потреба и пружања адекватних одговора- Стално испитивање потреба грађана у циљу препознавања и дефинисања њихових потреба и проблема који ће омогућити креирање адекватних сервиса социјалне заштите;

Дугорочно планирање и одрживост- Креирање политике социјалне заштите на основу стратешког и проблемских акционих планова које је усмерено ка постизању одрживог развоја система социјалне заштите на локалном нивоу;

Демократско одлучивање подразумева уважавање друштвено социјалних потреба, укључивање представника интересних група у процес креирања и одлучивања у социјалној заштити и неговање толеранције.

ВРЕДНОСТИ:

Поштовање људског достојанства - чиме ће се гарантовати слободан и пун развој личности сваког појединца и иста права без обзира на културне, верске и личне вредности;

Солидарност са грађанима којима је због различитих животних догађаја неопходна помоћ и подршка заједнице;

Отвореност за нова знања која ће нам омогућити да се систем социјалне заштите у нашој општини континуирано унапређује;

Квалитетне, доступне и прилагођене услуге које ефикасно одговарају на променљиве социјалне потребе сваког појединца и сваки потенцијални корисник би требао да има олакшан приступ постојећим сервисима;

Слобода и поштовање избора услуге која ће на најбољи начин одговорити на потребе грађана, осим у ситуацији када грађанин својим избором изложи себе социјалном ризику. У тим случајевима систем социјалне заштите ће предузети мере којима ће заштитити његове интересе и континуирано радити на унапређењу социјалног положаја;

Транспарентност и партиципација у пружању социјалних услуга које ће омогућити да грађанин има приступ подацима од значаја за остваривање својих уставних права, а посебно социјалних права дефинисаних законима. Грађани заједнице морају бити охрабривани и подржавани у преузимању активне улоге у процесима планирања и пружања социјалних услуга у заједници;

Поверљивост- пружаоци социјалних услуга морају преузети све могуће и разумне кораке да се информације о корисницима не деле или учине доступним јавности без дозволе сваког корисника.

5. Контекст

5.1. Историјски подаци

Територија данашње баточинске општине је у античко доба била у саставу Горње Мезије, која је била житница римске империје.

Баточина се први пут помиње у писаном документу 1476. године, у првом турском попису по коме је имала 25 кућа. Захваљујући развоју трговине у XVI веку, насеље Баточина се све више развија тако да 1520. године има 66 кућа од којих је један део припадао исламизираним муслиманима.

Због пораста броја муслимана у Баточини је у другој половини XVI века саграђена џамија. Није познато када је срушена, вероватно у XVII веку после ратова између Турске и Аустрије.

Баточина у XVII веку

На путу Крагујевац-Пожаревац у Баточини је кнез Милош 1825. године саградио конак који је касније претворен у основну школу. Из турског времена је у Баточини, као својеврсни споменик, остала и мензилхана, данас позната као мезулана, татарска пошта у којој су смештани поштански коњи и поштоноше. Кнез Михаило Обреновић је зграду уступио за школу, која је срушена 1929. године, а на истом месту 1931. године саграђена данашња осмогодишња школа.

Баточина је првог лекара добила пре 1914. године, а апотеку после Првог светског рата. Све до 1945. године у Баточини је радила приватна лекарска пракса, када је формирана државна здравствена установа Здравствена станица Баточина.

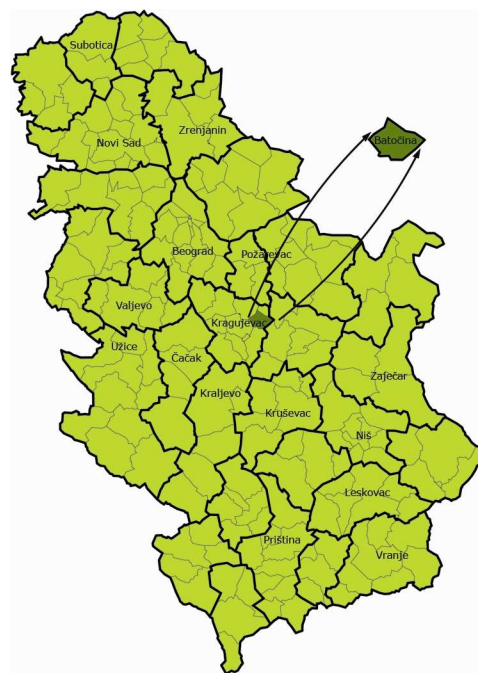
Центар за социјални рад је основан 1986. године и до 1990. године претрпео је многе трансформације у смислу промене назива а 1992. године прерастао је у Међуопштински центар за социјални рад "Шумадија " Баточина за општине Баточина, Рача и Лапово.

5.2. Географски подаци

Територија општине Баточина смештена је у средишњем делу Србије и захвата источне делове Шумадије. Налази се у Централној Србији, у региону Шумадијског и Поморавског округа, односно субрегиону (округу) Шумадије. Општина Баточина је једна од седам општина Шумадијског округа којој припада доњи део сливног подручја Лепенице и западни део великоморавске долине.

Укупна површина општине је 136 km^2 , што чини 5,69% укупне површине Шумадијског округа, 2,71% региона Шумадије и Поморавља, односно 0,24% укупне површине Централне Србије и 0,15% површине Републике. Граничи се на северу и североистоку са лаповском, на истоку са свилајначком, на југоистоку са јагодинском, на југозападу и западу са крагујевачком и на западу и северозападу са рачанском општином.

Административно-управно седиште општине је варошица Баточина, која се налази у северном делу општинске територије на $44^{\circ}08'15''$ северне географске ширине и $21^{\circ}05'15''$ источне географске дужине. Лоцирана је у долини Велике Мораве на месту где се долина Лепенице спаја са долином Велике Мораве.

Баточина се налази на 150 км аутопута Београд-Ниш (аутопут Е-75, који је део коридора А-10) у непосредној близини саобраћајне петље. Кроз Баточину пролази магистрални пут М - 11.1: Баточина-Крагујевац - Кнић-Чачак. Баточина се регионалним путем Р-214 повезује са Лаповом, Великом Планом и Јагодином, а регионалним путем преко Трске са Рачом. Кроз територију општине пролазе две веома важне магистралне пруге: Београд-Ниш-Скопље и Лапово- Крагујевац-Краљево.

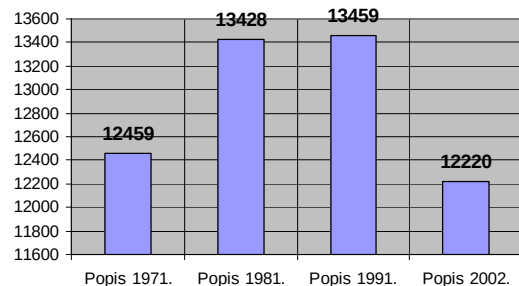
Поред варошице и села Баточине, на територији општине се налазе и 10 сеоских насеља: Прњавор, Кијево, Жировница, Доброводица, Брзан, Милатовац, Никшић, Бадњевац, Градац, и Црни Као.

5.3. Општи демографски подаци

На основу података који се односе на званичне пописе становништва може се констатовати да развој становништва општине Баточина бележи неповољне тенденције које се огледају у продубљивању следећих демографских процеса: укупне и природне депопулације, као и демографског старења.

По последњем званичном попису становништва, 2002. године, општина Баточина је имала 12.220 становника што представља умањење броја становника од 9,2% у односу на претпрошли попис становништва.

Главне разлоге овакве тенденције бројности популације општине Баточина треба тражити у томе да је она средина са slabим привредним активностима, што је довело до миграторних кретања становништва ка јачим привредним центрима и то пре свега ка граду Крагујевцу.

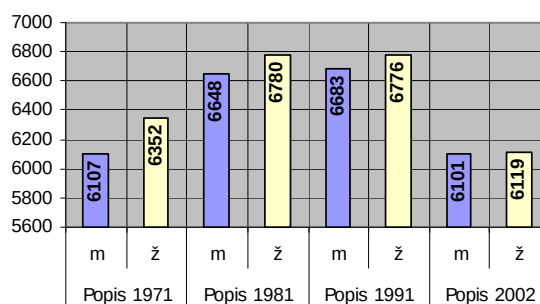
Извор: Републички завод за статистику

Према подацима Републичког завода за статистику процењен број становника општине Баточина у 2006. години је био 11.841, што показује да се процес умањења популације општине наставља.

Полна структура становништва

Табела 1. Број становника, полна структура;

Подаци/попис	1991		2002	
	М	Ж	М	Ж
Број становника	6683	6776	6101	6119
Структура према броју деце (0 - 18)	3222		2560	
Укупно	13.459		12.220	

У посматраном периоду у општини Баточина:

1. смањен је број становника за 9,20% што је последица негативног природног прираштаја и миграције становништва;
2. у погледу заступљености становништва према полу у укупном становништву незнатно заступљеније је становништво женског пола и тај однос креће се 50,07 : 49,92 у корист женског становништва;
3. смањено је учешће деце до 18 година у укупном становништву општине Баточине са 23,93% 1991. године на 20,94% 2002. године

Национална структура становништва:

Националн ост	Срби	Црногорци	Македонци	Муслимани	Роми	Неопредељ ени	Непознато	Остали
Број	12019	57	28	10	38	20	10	38

Извор: Републички завод за статистику

Према националној и етничкој припадности становништва општине Баточина заступљеност Срба је скоро идентична и чине нешто више од 98%, преостала непуна 2% заузимају остале националне мањине

Старосна структура и број

Попис	1971	1981	1991	2002
0 - 4	682	882	727	547
5 - 9	680	927	844	648
10 - 14	808	797	922	711
15 - 19	1200	768	898	794
20 - 24	1032	895	804	833
25 - 29	623	1229	751	793
30 - 34	793	1091	935	741
35 - 39	979	678	1212	692
40 - 44	1145	819	1047	839
45 - 49	972	1001	636	1056
50 - 54	459	1133	796	965
55 - 59	588	948	945	587
60 - 64	696	451	1031	667
65 - 69	669	513	842	759
70 - 74	518	557	352	755
75 i više	582	739	657	805
непознато	33	0	60	28

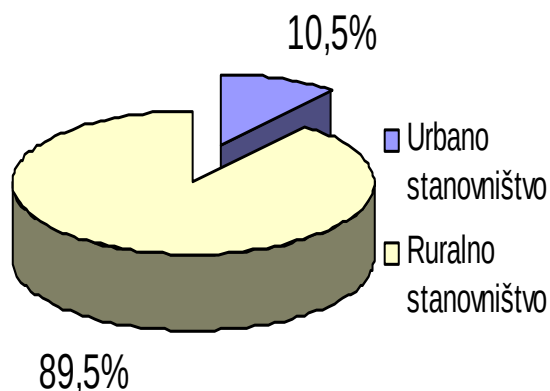
Попис	1971	1981
Број деце предшк. узр.	1068	792
Удео деце предшко. узраста %	7,93	6,48
Број деце школског узраста	1425	1114
Удео деце школског узраста %	10,58	9,11
Радни континг. (15-64)	9055	7967
Удео старијих од 65 и више год.	13,75	18,98

Извор: републички завод за статистику

У погледу заступљености према старосној структури у укупној популацији забележени су следећи трендови:

- ✚ Смањен је број најмлађе популације предшколске и школске деце као последице пада природног прираштаја;
- ✚ Опао је број радно способног становништва и њихова заступљеност у укупном становништву општине мања је у односу на заступљеност ове категорије у укупној популацији у Републици и Шумадији;
- ✚ повећан је удео најстарије популације становништво старо 65 и више година који износи 18,98 % у укупном становништву општине, што је неповољније и у односу на Републику (16,54%) и Шумадију (16,35%)
- ✚ Малолетно становништво узраста до 15 година, у последњем пописном интервалу, показује тенденцију значајног опадања које у процентима износи 23,5%, док је становништво старије од 60 година забележило пораст у бројности од 3,6%.
- ✚ Контингент становништва млађег од 20 година је у опадању током последња два пописна интервала. Наиме, по последњем попису ова групација становништва је забележила пад у бројности од 20% у односу на попис спроведен 1981. године.

- ✚ Са друге стране , популација општине старија од 60 година је у истом интервалу у непрекидном порасту и према последњем попису бројност ове групације становништва је увећана за 32,1% у односу на попис становништва спроведен 1981. године.
- ✚ Имајући у виду ова поређења, као и негативан природни прираштај може се рећи да општину Баточину карактерише процес демографског старења. Просечна старост становништва општине Баточина је 41,2 године, а индекс старења је нивоа 109,7 и представља однос старог (60 и више године) и младог (испод 20 година) становништва. Како је просечна старост становништва у Републици била 40,4, а у Шумадијском округу 40,7 година, може се извести закључак да је становништво у општини Баточина , просечно нешто старије што је свакако резултат процента са којим учествују поједине старосне категорије.

Однос урбаног и руралног становништва - Општину Баточина су као и већину општина у Србији карактерисала миграторна кретања из руралних ка урбанизованим деловима општине. Ово је имало за последицу да, по званичном попису становништва 2002. године, 89,5% становништва буде сврстано под категорију урбаног. Поред наведених миграторних кретања, израженија природна депопулација руралних средина представља још један од разлога наведеног односа.

Извор: Републички завод за статистику

Број лица на боравку у иностранству

Подаци/попис	1991	2002
Број лица на боравку у иностранству	793	26

- ✚ трендове који се односе на ову категорију становништва немогуће је дефинисати јер за 2002. годину дати подаци односе се на становнике ове општине који су на раду/боравку у иностранству до годину дана.

Становништво по насељима

Ред.бр.	Назив насеља	Број становника
1	Бадњевац	1165
2	Баточина	5574
3	Брзан	2073
4	Градац	245
5	Доброводица	420
6	Жировница	830

Ред.бр.	Назив насеља	Број становника
7	Кијево	549
8	Милатовац	584
9	Никшић	148
10	Прњавор	186
11	Црни Као	446

Извор: републички завод за статистику

Општина Баточина је територијално организована у 11 насеља чији број становника варира од свега 148 у насељу Никшић, па до 5574 колико има сâмо насеље Баточина.

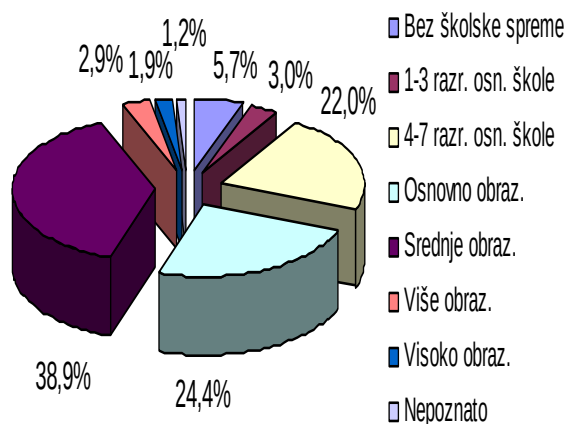
Овај податак указује да преко 41% становништва читаве општине живи у насељу Баточина.

Од 11 насеља општине њих 5 има мање од 500 становника, а само 3 преко 1000 становника.

Укупна густина насељености на територији читаве општине износи 99,6 становника по км².

Становништво старије 15 и више година према полу и школској спреми

	Укупно	Без школске спреме	1-3 разр. основне школе	4-7 разр. основне школе	Основно образ.	Средње образ.	Више образ.	Високо образ.	Непозн.
Укупно	10314	586	314	2264	2518	4012	300	194	126
Мушко	5122	106	71	1036	1207	2345	166	118	73
Женско	5192	480	243	1228	1311	1667	134	76	53

Образовна структура становништва које је старије од 15 година указује да је најбројнија групација становништва са средњим образовањем на коју се односи 38,9% посматране популације.

Само основно образовање има 24,4%, док је чак 30,7% посматране популације без основног образовања.

Посебно, међу становништвом без основног образовања 61,7% се односи на женску популацију, при чему је тај део код групације без икакве школске спреме још и већи - 81,9%.

Домаћинства према броју чланова

По последњем званичном попису становништва општина Баточина је имала 3.777 домаћинстава са просечно 3,2 члана. У односу на претходни попис становништва број домаћинстава општине је већи за 4,9%. Највећи број домаћинстава је са два члана. У истом пописном интервалу број станова у општини Баточина се увећао за 2,2%, тако да општина броји 4.323 стана.

Подаци/попис	1991.	2002.
Број домаћинстава	3755	3777
Просечна величина домаћинстава	3,6	3,23
Број породица	4199	3651
Становништво старо 65 и више година (број)	1851	2319
Удео ста. старог 65 и више година %	13,75	18,98

- у посматраном периоду незнатно је повећан број домаћинстава, а број породица смањено се за 548. Разлози за овакво стање препознају се у смањеној величини домаћинстава, повећаном броју самачких домаћинстава за 43,14% и смањеном броју склопљених бракова којих је по попису 1991. било 126, а 2002. године 77.
- знатно је повећано учешће најстарије категорије становништва старо 65 и више година и то са 13,75 % на 18,98 % што је неповољније и у односу на заступљеност ове категорије у укупном становништву Републике Србије (16,54%) и Шумадије (16,35%)

Витални догађаји

Год.	Живорођени		Умрли		Природни прираштај		Бракови	
	број	На 1000 становника	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника	закључени	разведени
2000.	136	10,5	207	16,0	-71	-5,5	69	5
2001.	140	10,9	199	15,5	-59	-4,6	82	29
2002.	135	11,1	227	18,6	-92	-7,5	67	19
2003.	112	9,2	188	15,5	-76	-6,3	82	14
2004.	112	9,3	198	16,4	-86	-7,1	77	18
2005.	96	8,1	203	17,0	-107	-9,0	42	22
2006.	110	9,3	172	14,5	-62	-5,2	49	9

Извор: Републички завод за статистику

Када је у питању природни прираштај општине Баточина подаци тзв. виталне статистике показују да је његова вредност у посматраном периоду варирала, али да је увек била са негативним предзнаком. Последње статистички обрађене године достигла је вредност од -5,2‰.

Миграциона обележја

Шумадијски и поморавски округ имају негативна миграциона кретања. Узрок је различита економска развијеност општина. Становништво општине Баточина као и становништво других мањих и неразвијених општина, врши

миграциона кретања унутар шумадијског и поморавског округа, ка већим привредним и образовним центрима (Крагујевац, Јагодина, Аранђеловац), док миграције становништва ових центара иду ван региона Шумадије и Поморавља,

Број становника		досељено	одсељено	разлика
1991.	2002.			
13459	12220	1017	1343	-326

Извор: Републички завод за статистику

претежно на север ка Београду и Новом Саду. Такође, присутна су и емиграциона кретања, посебно међу млађом високо образовном популацијом.

Етничка припадност становништва

националност	Срби	Црногорци	Македонци	Муслимани	Роми	Неопредељени	Непознато	Остали
Број	12019	57	28	10	38	20	10	38
Извор: Републички завод за статистику								

Највећи број становништва општине Баточина јесте српске националности - 98,4%. Од осталих етничких групација највећу заступљеност имају Црногорци и Роми: 0,5% и 0,3%.

Религија	Православци	Католици	Протестанти	Исламисти	Атеисти	Неопредељени	Други	Непознато
Број	12036	12	3	11	3	63	75	17
Извор: Републички завод за статистику								

Религија - Сходно етничкој структури становништва у погледу религиозне припадности највећи број становника општине Баточина је православне вероисповести, њих 98,5%.

Становништво према активности

Подаци/попис	1991.	2002.
Активно: обавља занимање	5127	4011
Активно: не обавља занимање	567	1315
Радни контингент	9055	7967
Лица с личним приходом	1326	2363
Издржавано становништво	5560	4505

У односу на попис из 1991. године према попису из 2002. године забележени су следећи трендови у погледу активности становништва општине Баточина:

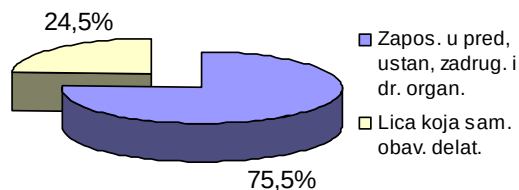
- ✚ број активних становника која обављају занимање опао је са 40,75 на 32,82% а повећан је број активних становника која не обављају занимање са 4,50 на 10,76% што је последица транзиције, не спроведене приватизације и повећане незапослености;
- ✚ За 8,79 % повећао се број лица с личним приходима а смањио се број издржаваних лица са 44,19 % на 36,86%. Овакав тренд забележен је услед повећаног броја лица која су у посматраном периоду остварили право на пољопривредну пензију и на новчану накнаду по основу престанка радног односа и пада наталитета који је условио смањење издржаваног становништва;
- ✚ Радни контингент смањен је од 67,27 на 65,19% што је и у односу на Републику и Шумадију за око 2% мањи;

Учешће женске поулације у укупном броју запослених лица општине Баточина је у свим пописаним интервалима било испод 50%, а највише 2006. године, када је достигло вредност од 48,3%.

Структура запослености

Годи на	Запослени		Запослен и у пред., устан., задругам а и др. организа ц.	Лица која самост . Обавља ју делатн ост	Бр. запосл. на 1000 стан.	
	Укуп но	жене (%)			Укупно	Запослен и у пред., устан., задруг. и др. организац .
2001.	2406	42,8	2134	272	188	167
2002.	2049	44,8	1768	281	168	145
2003.	1943	44,7	1610	333	160	132
2004.	2095	48,2	1739	356	174	144
2005.	2125	44,8	1706	419	178	143
2006.	2069	48,3	1563	506	169	133

Извор: Републички завод за статистику

Број лица која самостално обављају делатност се непрекидно повећава током читавог посматраног периода. У 2006. години овај број је увећан за 240 у односу на број из 2000. године, или пратећи релативне показатеље, дошло је до повећања 89,5%.

... Повећање броја лица која самостално обављају делатност је, пре свега, последица развоја предузетништва

Статистички подаци показују да највећи број запослених лица општине Баточина припада сектору прерађивачке индустрије. На почетку посматраног периода највеће учешће у броју запослених лица општине је имао сектор индустрије и рударства чији је удео био 65,8%. У истом периоду трговина је упошљавала 7,3% свих запослених лица.

На крају посматраног периода највеће учешће у укупном броју запослених лица општине Баточина бележе сектори прерађивачке индустрије и вађења руда и камена са учешћем од редом 31,7% и 13%. Сектор трговине је у посматраном периоду забележио раст учешћа у укупном броју запослених лица и достигао је вредност од 12,5%.

Релативно смањење броја запослених у прерађивачкој индустрији у првом делу посматраног периода последица је приватизације државних предузећа, што је условило рационализацију радне снаге у овом сектору.

На крају овог дела, који се односи на запосленост на територији општине, треба рећи да је на крају посматраног периода 42% запослених лица имало стално запослење.

Структура незапослености

Год.	Укупно	Први пут траже запослење		Без квалификације		Жене		На 1000 становника	Стопа незапослености
		укупно	%	Укупно	%	укупно	%		
2000.	1084	853	78,7	371	34,2	696	64,2	84	30,5
2001.	1430	1048	73,3	473	33,1	874	61,1	112	37,3
2002.	1566	1054	67,3	530	33,8	914	58,4	128	43,3
2003.	1592	1014	63,7	543	34,1	921	57,9	131	45,0
2004.	1687	1024	60,7	551	32,7	925	54,8	140	44,6
2005.	1568	938	59,8	530	33,8	890	56,8	131	42,5
2006.	2022	1037	51,3	727	36,0	1026	50,7	171	49,4
2007.	2049	1008	66,3	770	57,5	1034	50,5		

Извор: Републички завод за статистику, НСЗ

Према структури незапосленог становништва, током читавог посматраног периода највећи је удео незапослених лица која први пут траже посао, при чему учешће ове групације у укупном броју незапослених лица општине непрекидно опадала, тако што је 2000. године износио 78,7%, а закључно са 2006. годином учешће ове групације је опало на 51,3%.

Са друге стране, иако се у посматраном периоду увећавао број незапослене женске популације, само учешће ове популације у укупном броју незапослених лица општине се смањивало. По последњим статистички обрађеним подацима

учешће женске популације у укупном броју незапослених лица општине Баточина јесте 50,5%, док је 2000. године износио 64,2%.

Стопа незапослености 2006. године у општини Баточина износи 49,4% и одређена је као учешће незапослених у избору запослених и незапослених лица општине. Поређења ради, стопа незапослености на нивоу Републике Србије износи 31,3%, док је на нивоу шумадијског округа 34,3%.

Квалификациона структура регистрованих незапослених лица општине, на крају 2007. године, показује да је најбројнија групација незапосленог становништва са средњом стручном спремом која чини 58,8% свих незапослених лица општине. Високо учешће у посматраној структури остварује и групација незапослених лица без квалификација - 37,6%.

Према најновијим подацима НСЗ-а (средина 2008. године) квалификациона структура регистрованих незапослених лица општине је незнатно промењена. Наиме и даље је најбројнија групација незапосленог становништва са средњом стручном спремом која чини 58,3% свих незапослених лица општине, док се учешће незапослених лица без квалификација није мењало.

Подаци указују на неопходност интензивног спровођења мера формалног и неформалног образовања, као и стратешких мера подршке запошљавању на локалном и националном нивоу.

Такође, одређени подстицаји усмерени ка расту привредне активности и броја запослених огледају се пре свега у два правца:

- ✚ Подршка међународних донаторских програма који се огледају кроз подстицаје за започињање сопственог посла и подршку постојећим бизнисима.
- ✚ Подршка локалних институција кроз програме Националне службе за запошљавање и Фонда за развој Републике Србије.

5.4. Социо економски контекст

Организација локалне самоуправе општине Баточина успостављена је адекватно Закону о локалној самоуправи, Статутом општине Баточина и другим законским актима и одлукама Скупштине општине Баточина.

Скупштина општине Баточина има 35 одборника, који на седницама, а у складу са законом, доносе правне акте и одлуке неопходне за функционисање локалне самоуправе. Између осталих, најважнији послови који спадају у домен скупштине општине везани су за доношење статута општине, управљање буџетом, оснивање и надзор комуналних и других јавних предузећа, као и постављање руководећих кадрова у општинским службама.

Статутом је предвиђено да општина преко својих органа, а у складу са Уставом и Законом утврђује испуњеност услова за пружање услуга социјалне заштите, доноси прописе о правима у социјалној заштити и обавља послове државног старатеља.

Такође се предвиђа да помаже развој различитих облика самопомоћи и солидарности са лицима са посебним потребама као и са лицима која су суштински у неједнаком положају са осталим грађанима и подстиче активности и пружа помоћ организацијама инвалида и другим социјално хуманитарним организацијама, на својој територији.

Председник општине има извршну функцију у општини. У домену своје функције и надлежности које су дефинисане законом, статутом и другим актима општине, Председник општине обавља низ послова од којих треба споменути најважније: представљање и заступање општине, организовање и усклађивање рада општинских управа као и председавање седницама општинског већа. Председник општине има једног заменика и једног помоћника.

Општинско веће чини Председник општине, заменик председника општине, као и чланови Општинског већа, које се састоји од 11 чланова. Општинско веће у оквиру своје надлежности између осталих функција, утврђује предлоге одлука и других аката које доноси Скупштина општине, непосредно извршава одлуке и друге акте које доноси Скупштина општине, има за циљ да усклади рад председника општине и скупштине општине, изврши контролно-надзорну функцију над радом општинске управе, као и да утврди законитост донешених аката општинске управе.

Општинска управа, као јединствена служба, образована је за непосредно спровођење и извршавање закона, општинских и других прописа, као и омогућавање остваривања права грађана. У Општинској управи општине Баточина образују се одељења и то:

1. Одељење за општу управу,
2. Одељење за изворне приходе, привреду, јавне службе и финансије,
3. Одељење за имовинско-правне послове, урбанизам, грађевинарство, стамбено-комуналне и инспекцијске послове.

Послови од интереса за остваривање социјалних права грађана обавља Одељење за изворне приходе, привреду, јавне службе и финансије Општинске управе општине Баточина.

У оквиру Општинске управе организују се као посебне службе, стручна служба органа општине и стручна служба Фондова општине. При општинској управи постоје два фонда за инфраструктуру

- ✚ Фонд за локалне и некатегорисане путеве
- ✚ Фонд за уређење грађевинског и пољопривредног земљишта, водопривреду, шумарство, заштиту животне средине и комуналне делатности.

За обављање одређених послова из надлежности општине, у оквиру одељења за општу управу образују се месне канцеларије за следећа подручја:

1. Месна канцеларија Брзан, за насељено место Брзан,
2. Месна канцеларија Кијево, за насељено место Кијево,
3. Месна канцеларија Доброводица, за насељено место Доброводица,
4. Месна канцеларија Жировница, за насељено место Жировница,
5. Месна канцеларија Бадњевац, за насељено место Градац и Бадњевац,
6. Месна канцеларија Никшић, за насељена места Никшић, Прњавор и Милатовац.

У самој Општинској управи општине Баточина је запослено 42 радника. Квалификациона структура запослених и постављених лица у Општинској управи је следећа: ВСС - 20, ВСС - 12, ССС - 18, и осталих - 15.

Општина Баточина је опремљена са 18 рачунара умрежених у локалну рачунарску мрежу типа клијент/сервер, протока 100Mb/s са Wireless приступом Интернету брзином 768 kb/s. Општина има и своју Интернет презентацију на адреси www.sobatocina.org.rs.

Општинска управа општине Баточина организована је као јединствена служба са 4 основне унутрашње организационе јединице и то:

Одељење за општу управу обавља следеће послове:	Одељење за изворне приходе, привреду, јавне службе и финансије организовано је кроз службе које се баве следећим активностима:	Одељење за имовинско-правне послове, урбанизам, грађевинарство, стамбено-комуналне и инспекцијске послове	Стручна служба органа општине врши:
Спровођење прописа о општој управи, решавање у управним стварима, вођење матичних књига, послови писарнице, вођење бирачких спискова, издавање уверења, издавање радних књижица, послове везане за набавке добара, административно – технички послови за потребе месних заједница, послови протокола и пријема странака, радни односи радника у општинској управи као и обезбеђивање других услова за рад општинске управе.	Припремање програма и планова развоја делатности за које је надлежна општина и преузимање мера за њихово остваривање, обављање послова из области привреде и водопривреде, припремање и уређивање нацрта буџета и завршног рачуна и вршење контроле расхода и преузетих обавеза, вођење, финансијско материјалног пословања буџета, обрачун и исплата плата радника и других накнада (породиљска, инвалидско-борачка, дечији додатак), издавање одобрења за рад и оснивање радњи као и обављање других послова поверених од стране републике и општине.	У оквиру овог одељења обављају се послови из делокруга комуналне инспекције, еколошке, саобраћајне, грађевинске инспекције, послови из урбанизма- давање одобрења за градњу, врши технички пријем објекта, издаје употребне дозволе, припремање, израда и спровођење просторних и урбанистичких планова и др. послове из ове области.	Стручне и административно-техничке послове Скупштине општине, Председника општине и Општинског већа.

Са циљем подстицања локалног економског развоја Скупштина општине Баточина је 2006. године основала Канцеларију за локални економски развој општине (ЛЕР).

У Канцеларији за ЛЕР су запослена 2 радника. Канцеларија обавља послове на изради тренутног стања у секторима НСП, пољопривреде, туризма, социјалних питања и развоја инфраструктуре, дефинисању приоритета и мера за развој у наведеним секторима, развијању пројектних идеја у конкретне пројекте у складу са усвојеном стратегијом развоја региона .

Такође, Канцеларија за ЛЕР врши израду пројеката, стратегије, мониторинг пројекте, обавештава привреднике, НВО и друге институције о актуелним конкурсима и др.

Образовним и васпитним радом баве се баточинске установе: Дечији вртић "Полетарац", Основна школа "Свети Сава" и Средња школа "Никола Тесла".

Преглед предшколских установа

Назив институције	Локација	Број васпитача	Број деце корисника		
			до 5 часова	9-11 часова	преко 11 часова
Дечији вртић "Полетарац"	Баточина	18	128	147	-

Извор Дечији вртић "Полетарац" Баточина

Васпитање и образовање деце предшколског узраста у општини Баточина обавља Дечији вртић "Полетарац" у Баточини. Дечији вртић "Полетарац" у Баточини обухвата и припремне групе деце у селима на територији општине, у Брзану, Бадњевцу, Црном Калу, Кијеву, Доброводици, Жировници, Прњавору и Милатовцу.

У школској 2005/ 06. години Дечији вртић "Полетарац" у Баточини обogaћен је васпитним центрима који су у потпуности прилагођени психичком, сазнајном и емоционалном развоју деце. Сређен је инвентар, набављене су нове играчке и дидактичка средства.

Стручно усавршавање запослених одвија се у оквиру семинара, предавања, огледних активности и стручних актива које се одржавају сваког месеца . Посебни облици рада са децом су додатне активности које проширују дечија интересовања и дефинишу њихове таленте као што су: фолклорна и ликовна секција, физичка и драмска радионица.

Школске 2008/2009 године вртић има укупно 275 деце, укључујући и крилна одељења. Посматрано према дужини боравка, боравак у трајању од 5 часова дневно обухвата 128 деце, а од 9 до 11 часова укупно је 147 корисника.

Матична осморазредна школа „Свети Сава,, у Баточини настала је 01.01.1992. године спајањем три основне школе (Баточина, Брзан и Бадњевац). Данас она има организационе јединице у Брзану и Бадњевцу и физички издвојеним одељењима. Издвојена одељења су четвороразредне школе у Црном Калу, Грацу, Доброводици и Кијеву, док Бадњевцу територијално припадају четвороразредне школе у Жировници, Милатовцу и Прњавору, а школи у Брзану издвојено одељење „Солило“.

Данашња зграда основне школе у Баточини подигнута је после Другог светског рата. Она има приземље и два спрата.

Опремљеност учионичког простора материјално -техничким условима за рад школа релативно су добри, осим у школи у Грацу у којој се настава изводи у објекту сеоског дома. Иначе, сви школски објекти су у добром стању и греју се системом централног грејања изузев у селу Градац.

Све школе имају одговарајућа школска дворишта, укупне површине око 8 хектара. У њима су отворени асфалтни спортски терени у Баточини, Бадњевцу , Брзану, Кијеву, Доброводици, Солилу и Црном Калу. Травнате терене са атлетском стазом имају школе у Баточини, Бадњевцу и Брзану.

ОШ "Свети Сава" у Баточини поседује електронски дневник. Циљ овог пројекта је правовремено информисање свих група корисника.

Укупан број ученика у основним школама баточинске општине у 2008/09. години износи 1004 ученика распоређених у 50 одељења.

Највећи број ученика је 6 разреда - 133, а најмање их је у трећем и петом разреду по 119 ученика.

Број комбинованих одељења у подручним школама је 13.

Средња школа "Никола Тесла" у Баточини је основана Самоуправним споразумом о удруживању који су закључили Гимназија "Радоје Домановић" из Баточине и Школа за квалификоване раднике "Млади радник" из Лапова 15.03.1977. године.

У временском периоду развоја школе средњег образовања у баточинској општини, изграђена је школска зграда корисне површине око 2.500 m², која је у међувремену дограђена (поткровље) и допуњавана новим садржајем, тако да сада располаже са 14 учионица опште намене и 8 кабинета- лабораторија, и то: за физику, хемију, рачунарство и информатику, стране језике, групу економских предмета, групу машинских предмета, техничко цртање. Поред наведених просторија „Никола Тесла“ у Баточини располаже и блок просторијама за практичну наставу и блок просторијама за физичко васпитање са пратећим просторијама, као и осталим простором потребним за нормално функционисање исте.

Укупна површина школе је 2.575 m². Школа располаже са 15 учионица, 7 кабинета, фискултурном салом и библиотеком.

У школи је запослено 31 наставник а 7 радника је запослено на пословима ван наставе (администрација, домар, техничко особље).

Профил школе се често мењао у складу са захтевима локалног развоја. Међутим, средње и техничко образовање су константе у историји школе.

Школа је добила верификацију за подручје рада гимназије образовни профил: друштвено-језички смер (образује се 104 гимназијалаца друштвено-језичког смера, разврстано у 4 одељења).

2007. године школа је добила верификацију за подручје рада: машинство и обрада метала, за образовни профил: машински техничар за компјутерско конструисање. Поред тога постоји и образовни профил аутомеханичар-инсталер, а из области трговина, угоститељство и туризам, образовни профил: трговински техничар.

Здравствене установе - По казивању старијих људи из Баточине први лекар је почео да ради приватно у Баточини 1924. године. Све до 1945. године радила је приватна лекарска пракса. 21.04.1998 године Дом здравља Баточина се издваја из Здравственог центра „Др Михаило Илић“ Крагујевац и постаје самостлана Здравствена установа под називом „Дом здравља Баточина“ и пружа услуге становницима општине Баточина.

Одлуком о буџету за 2009. годину средства предвиђена за Дом здравља Баточина износе 2.000.000 динара

Здравствене услуге пружају се пацијентима непрекидно у току 24 часа, сменским радом и ноћним радом хитне службе које је у оквиру службе опште медицине и сви пацијенти се збрињавају у току "златног сата" уз могућност транспорта хитних случајева санитетским возилом уз стручну медицинску пратњу. Покривеност мреже здравствених услуга одговара потребама грађана општине, с тим да би се грађанима пружила још квалитетнија и бржа одговарајућа здравствена услуга као и због повећане потребе за кућно лечење, негу и патронажу услед повећаног број старих и изнемоглих лица, неопходно је обезбедити модернију медицинску опрему и транспортна возила.

У обављању здравствене делатности на примарном нивоу Дом здравља промовише здравље и пружа превентивне, дијагностичке, терапијске и рехабилитационе услуге са све категорије становника из : опште медицине, педијатрије, гинекологије и акушерства, хитне медицинске помоћи, поливалентне патронаже, здравствене неге, стоматологије (превентивне, дечије и опште) и лабораторијске дијагностике, као и специјалистичко - консултативне делатности из интерне медицине, пнеумофтизиологије, радиолошке дијагностике, офтамологије и физикалне медицине и рехабилитације.

У циљу ефикаснијег и рационалнијег обављања делатности у Дому здравља се по функционалном принципу образују службе, и то:

1. Служба за здравствену заштиту жена, деце и школске деце, са поливалентном патронажом и дечијом и превентивном стоматологијом;
2. Служба за здравствену заштиту одраслих становника, запослених, хитну медицинску помоћ, кућно лечење и здравствену негу и општу стоматологију;
3. Служба за медицинску дијагностику и специјалистичко-консултативну делатност;
4. Служба за економско-финансијске послове и правне послове, техничке и друге стручне послове.

У Дому здравља Баточина, у 2008. години има укупно 21 лекар медицине и стоматологије, тако да на једног лекара долази 582 становника. Укупан број корисника који здравствену заштиту остварује преко Дома здравља износи 12.220.

Дом културе у Баточини је основан 22.12.1976. године у оквиру Месне заједнице Баточина, под називом "Душан Петровић Шане". 1990. године Дом Културе "Душан Петровић Шане" издваја се из Месне заједнице Баточина и постаје самостална установа. 1992. године Дом културе мења назив у Културни центар „Доситеј Обрадовић“ а исте године библиотека „Вук Караџић“ се осамостаљује.

Културни центар "Доситеј Обрадовић" у Баточини организатор је свих културних дешавања у општини: изнајмљивања, дистрибуције и приказивања филмова, извођења разних културно-уметничких програма, изложби слика и др. У сфери културних збивања значајно је истакнути рад КУД "Баточина" које је од свог оснивања 1966. године до данас учествовало на многим фестивалима и културним манифестацијама у земљи и иностранству и при том постигло значајне резултате.

Културни центар „Доситеј Обрадовић у Баточини има 11 запослених лица и то : ВСС (VII степен)-1, ССС (IV степен)-8 и ССС (III степен)-2. Центар користи биоскопску салу за разне приредбе, предавања , промоције књига, позоришне представе и друго, а у холу се организују изложбе.

Библиотека у Баточини је основана 1955. године. 1965. године библиотека се формира као самостална установа са матичним функцијама за општину и добија данашњи назив Народна библиотека "Вук Караџић" Баточина . Прве књиге су добијене на поклон од Савета просвете и културе Народне Републике Србије. Данас библиотека има посебне просторије површине 120 m² са посебне три целине: одељење за издавање књига са каталозима -ауторским, стручним и предметним, читаонички простор са 10 читалачких места и простором за завичајну збирку. Народна библиотека "Вук Караџић " Баточина има још два огранка библиотеке у Бадњевцу и Брзану. Библиотека у Бадњевцу је смештена у једној просторији која има површину 40 m², и фонд књига од 5976. Библиотека у Брзану налази се у просторији од 15 m² и има фонд књига од 5223. Народна библиотека "Вук Караџић" Баточина поседује легат Др Милана Цветановића и у том фонду има 169 књига из медицинских наука, а најстарија књига међу њима је штампана 1814. године на немачком језику у Салзбургу. Поред ове, ту су и књиге штампане 1832.1834. и 1838. године углавном у Бечу. Библиотека организује сусрете са књижевним ствараоцима, промоције књига , предавања. Библиотека је у току 2007. године па до 31.08.2008. године приновила 1571 књигу.

Невладин сектор - И поред недовољне развијености невладиног сектора на подручју општине Баточина егзистирају:

Црвени крст Баточина са два запослена радника у сталном радном односу, 200 чланова и 25 волонтера бави се искључиво социјалном и здравственом заштитом.

Црвени крст Баточина реализује програме:

- ✚ **"И ја сам другачији"** у сарадњи са МФЦК где обухвата 35 деце школског узраста (Роме, децу ометену у развоју) а састоји се у пружању помоћи у лакшем савлађивању школског програма;
- ✚ **"Брига о старима"** у сарадњи са шпанским Црвеним крстом где броји 75 корисника (60 мушкараца и 15 жена), мада потребе за пружање помоћи постоје за 150 корисника старих особа преко 65 година који живе сами. У оквиру овог програма Црвени крст пружа помоћ и лицима са инвалидитетом где их има на евиденцији 5, од којих су двоје деца и три одрасле особе.

Удружење пензионера Баточина је социјално-хуманитарна организација, која броји 600 чланова-пензионера, свих врста пензионера којих на подручју општине има око 2000 (1615 из радног односа). У релативно скученом и неадекватно опремљеном простору од 97 м² удружење пензионера омогућују пензионерима дневно окупљање и дружење поводом празника, снабдевају их огревом и храном, организују за своје чланове излете и путовања у земљи и иностранству, упућују угрожене и оболеле чланове са најнижим примањима на бесплатно бањско лечење.

НВО "Коло српских сестара" као хуманитрна организација бави се повременим прикупљањем помоћи грађанима/кама, првенствено хране и одеће и додељивањем најугроженијем становништву.

Поред наведених удружења која се баве социјално-хуманитарним радом на подручју општине Баточина егзистирају и друга удружења: удружења пчелара, одгајивача ситних животиња, удружење пољопривредника, ловачко удружење, удружење "Златне руке" и др.

6. Привредна ситуација у општини

Непосредна близина Крагујевца, привредно-индустријског центра Шумадије, утицала је на развитац баточинске општине која је у својој привредној структури имала могућност за развој пољопривреде, индустрије, трговине и туризма.

Индустрија - окосницу индустрије чине: предузеће за производњу грађевинског материјала АД "СТРАЖЕВИЦА" Баточина, приватизовано 2006. године; најмлађе предузеће у општини, власништво словеначког привредника "ГРАХ АУТОМОТИВЕ", произвођач кабловских сетова за аутомобиле најпознатијих светских произвођача "БМВ", "МЕРЦЕДЕС", "АУДИ"; ДП "КРАГУЈ" Баточина, које се налази у процесу приватизације, а бави се производњом и продајом производа и ауто-делова од гуме, "БРЗАН ПЛАСТ" о.д. Брзан које се бави производњом пластичних маса и рециклажом ПЕТ амбалаже, "ПОЛИПАК" д.о.о. у Баточини произвођач пластичних кеса, папирне галантерије и средстава за хигијену, "АЛУ-РОЛЛ" д.о.о. Баточина-произвођач АЛ и ПВЦ столарије, металне галантерије и др.

На подручју општине Баточина од 50 предузећа активно је 46. Према величини са 92% најзаступљенија су мала предузећа. У сфери приватног предузетништва од укупно регистрованих 291 радње доминирају трговинске, којих има 94 и занатске радње (54), где се посебно издваја СЗР "МИНЕЛА" Баточин-произвођач сокова и кондиторских производа.

Комуналне услуге: производња и дистрибуција топлотне енергије, воде, одржавање и уређење зелених површина, улица и саобраћајница, паркинг простора и гробља поверени су ЈКП "7 јули" Баточина.

А.С.А- Услуге компаније обухватају уређене депоније, сакупљање, транспорт и одлагање, сортирање и рециклирање комуналног отпада.

7. Подаци о социјалној заштити

Центар за социјални рад је основан 1986. године, а 1992. године прерастао је у Међуопштински центар за социјални рад "Шумадија" Баточина за општине Баточина, Рача и Лапово. Укупан број запослених на дан 31.12.2008. године износи 14 радника распоређених на следећи начин:

- У Баточини као седишту има укупно 9 радника, и то: директор, дипломирани правник, 2 социјална радника, 1 психолог, 1 педагог, 1 административно финансијски радник, 1 шеф рачуноводства и 1 техничко лице.
- У одељењу у Рачи има укупно 3 радника, и то: 1 дипл. правник, 1 административни радник и 1 социјални радник
- У одељењу у Лапову има укупно 2 радника, и то: 1 административни радник и 1 социјални радник.

Рад је организован на територијалном принципу, а обављају га 2 тима и то тим за заштиту одраслих и старих лица и тим за заштиту деце и омладине.

Средства за задовољавање основних права по Закону о социјалној заштити обезбеђена су буџетом Републике Србије, а за права у области соц.заштите за чије је остварење надлежна општина, буџет обезбеђује општина Баточина на основу своје Одлуке.

У 2006. години из општинског буџета за реализацију проширених права из социјалне заштите издвојено је 300.542,00 динара, а укупно на име накнаде за социјалну заштиту 984.395,00 динара што је 0,96 % укупног буџета општине. За 2009. годину на име накнаде за социјалну заштиту буџетом је предвиђено 2.724.000 динара што је 0,96% укупног буџета општине.

Општина Баточина је надлежна за остваривање следећих права из области социјалне заштите, и то:

1. Право на опрему корисника за смештај у установу или другу породицу
2. Право на једнократну помоћ
3. Право на помоћ у кући
4. Право на путне трошкове и исхрану пролазника
5. Право на накнаду трошкова сахране
6. Право на дневни боравак деце и омладине ометене у развоју

У складу са важећим Законом о социјалној заштити, а у својству органа старатељства Центар обавља и спроводи:

- ✚ поступак мирења; даје мишљења и предлоге Суду о повери малолетне деце,
- ✚ одређује начин одржавања личних односа деце са другим родитељем у случају одвојеног живота,
- ✚ ставља децу без родитељског старања под старатељство,
- ✚ врши надзор родитељског права,
- ✚ спроводи заштиту деце без родитељског старања,
- ✚ усвојење,
- ✚ даје мишљење Суду о склапању малолетничких бракова.

Подаци о корисницима социјалне заштите:

Облик заштите	Број корисника							
	2001	2002	2003	2004.	2005.	2006	2007	2008.
Усвојење	15	16	14	12	12	12	12	13
Старатељство (укупно)	20	20	22	13	18	42	9	13
Смештај у установу	20	20	22	13	15	19	13	12
Смештај у другу породицу	5	5	7	6	5	9	11	11
Додатак за помоћ и негу	33	37	45	46	38	66	66	73
Материјално обезбеђење	53	58	65	53	48	66	87	117
Исхрана у клубу	-	-	-	-	-	-	-	-
Помоћ у природи	-	-	-	-	-	-	-	-
Једнократна новчана помоћ	85	94	98	108	144	99	109	122
Помоћ у кући	-	-	-	-	-	-	-	-
Дневни боравак	-	-	-	-	-	-	-	-
Помоћ за оспособљавање за рад (рехабилитацију)	-	-	-	-	-	3	3	-
Заштићено становање	-	-	-	-	-	-	-	-
Услуге социјалног рада	352	370	438	513	611	770	810	950

Извор: Центар за социјални рад

Анализирајући табелу може се уочити пораст броја корисника свих облика социјалне заштите у периоду од 2001. године до 2008. године, осим усвојења где је број корисника остао готово непромењен.

Кретање укупног броја корисника по старосним групама

Старосна група	2007.	2008.
Деца и омладина	308	383
Одрасла лица	265	322
Остарела лица	303	343
Укупно	876	1048

У 2008. години приметан је већи број корисника у односу на претходну годину у свим старосним групама што је последица тешке материјалне ситуације у друштву која утиче на појаву и других проблема као што су поремећени породични односи, насиље у породици, малолетничка делинквенција...

Кретање укупног броја деце и омладине по основним категоријама

Деца и омладина	2007.	2008.
Без родитељског старања	13	12
Социо-материјално угрожена	80	102
Из породица са поремећеним пород. односима	29	33
Ометена у развоју	23	36
Са поремећајем у понашању	26	47
Остала деца и омладина	137	153
УКУПАН БРОЈ	308	383

Анализирајући табелу може се уочити пораст броја корисника из категорије деце и омладине у 2008. години у области социо-материјално угрожених, што је последица великог броја незапослених родитеља, такође је дошло до пораста деце и омладине са асоцијалним понашањем, што је последица недовољне бриге родитеља као и утицаја спољних фактора.

Кретање укупног броја одраслих лица по основним категоријама

Одрасла лица	2007.	2008.
Са поремећајем у понашању	28	33
Материјално необезбеђена и незбринута	65	78
Са поремећеним породичним односима	34	28
Психо-физички ометена	33	31
Остала	105	152
УКУПАН БРОЈ	265	322

Код категорије одраслих лица осећа се знатан пораст корисника посебно у области материјално необезбеђена и незбринута лица где се број корисника повећао за 13.

Кретање укупног броја остарелих лица по основним категоријама

Остарела лица	2007.	2008.
Без породичног старања	11	47
Без средстава за живот	88	112
Теже хронично оболела и инвалидна	43	51
Остала	161	133
УКУПАН БРОЈ	303	343

Остарела лица као посебно угрожена категорија становника највише осећа последице тешке материјалне ситуације у друштву, па је број у 2008. години у односу на 2007. годину у категорији лица без средстава за живот порастао за 24.

Број остарелих лица без породичног старења у 2008. години у односу на 2007. годину је порастао за 36 случаја, што је последица недостатка бриге законских обвезника издржавања или објективне немогућности да се старају о својим родитељима.

СВОТ АНАЛИЗА

СНАГЕ:

1. Спремност локалних власти да учествују у реформи ССЗ
2. Развијена локална управа и мрежа установа и институција:
 - Центра за социјални рад
 - Црвеног крста Баточина
 - Здравствене и апотекарске
 - Дечје заштите и образовања (предшколско, основно и средње)
3. Адекватни технички капацитети (једино нема довољно рачунара)
4. Препознат интерес за стварање партнерских односа између служби владиног и невладиног сектора у циљу развијања алтернативних облика заштите старих и инвалидних лица и других ризичних група.

СЛАБОСТИ :

1. Недовољна развијеност грађанског друштва и непостојање организације у оквиру истог;
2. Неразвијени партнерски односи између владиних институција и организација грађанског друштва;
3. Неразвијеност алтернативних облика социјалне заштите за стара лица; инвалидна и друге ризичне групе;
4. Одлив кадрова;
5. Стигматизација особа и породица које припадају ризичним групама, њихова искљученост из живота заједнице и занемаривање њихових очуваних потенцијала;
6. Недовољна издвајања средстава за социјалну заштиту (Република и локална самоуправа)
7. Недовољно ажурирана база података
8. Несагледавање потреба из угла корисника
9. Недовољна информисаност корисника
10. Традиционална неактивност корисника да сами раде на побољшању свог социјалног статуса
11. Велика незапосленост која директно утиче на пораст сиромашних домаћинстава

МОГУЋНОСТИ:

1. Доношење Стратегије одрживог развоја општине Баточина
2. Промена Закона о финансирању локалне самоуправе;
3. Добар гео-стратешки положај општине;
4. Развијена општинска путна инфраструктура
5. Квалитетно пољопривредно земљиште и природна богатства;
6. Индустијски потенцијал;
7. Добра сарадња са другим ЦСР и ресорним министарством;
8. Реформа социјалне заштите и Стратегија за смањење сиромаштва;
9. Стране инвестиције и развој приватног предузетништва;
10. Сарадња са другим општинама;
11. Ангажовање радно способних незапослених лица кроз јавне радове и помоћ старачким домаћинствима;

ПРЕТЊЕ:

1. Велики удео старачких домаћинстава у укупној популацији, које карактерише изолованост, усамљеност и недостатак мотивације за активније укључивање и коришћење преосталих радних способности;
2. Недовршен поступак приватизације друштвених фирми;
3. Могућа друштвено-политичка нестабилност у земљи;
4. Повећан број лица оболелих од болести зависности;
5. Тенденција повећања броја старих лица

6) Анализа уочених проблема:

Анализирајући садашњу ситуацију у области социјалне заштите која је изложена у претходним одељцима, општини Баточина са својим институционалним и људским потенцијалима спремна је да у периоду за који се овај Стратешки документ израђује предузме акције и одговори на проблеме који се у овом тренутку издвајају.

Заступљеност **становништва старијег** од 65 и више година у укупној популацији на територији општине Баточина са 18,98%, недостатак адекватне егзистенцијалне, медицинске и друштвене бриге о старима, сем повремених активности Црвеног крста и Дома здравља, изостанак законске и традиционалне обавезе деце да брину о родитељима, непостојање забавних, образовних и културних садржаја намењених старим лицима указују на актуелност проблема старих и неопходности локалне заједнице да се њиме организованије и плански позабави.

Посебну пажњу локалне заједнице захтевају проблеми **деце**, која су у укупној популацији заступљена са 20,94 %, **омладине** и њихових породица. **Недовољна брига** о деци и омладини има за последицу повећање броја породица са дисфункционалнитетом и повећаним процентом миграције младих у друге градове.

Затвореност, стигматизација и искљученост из токова друштвеног живота **особа са инвалидитетом** и њихових породица изражена је на подручју општине Баточина и захтева планско организовање свих релевантних субјеката локалне заједнице на спознаји проблема ове популације и пружању адекватне социјалне заштите. На основу извештаја Центра за социјални рад 65 особа корисници су додатака за помоћ и негу другог лица и то право користе у оквиру својих породица.

8. СТРАТЕШКА СВРХА

Стратешки план за социјалну заштиту је развојни документ општине Баточина, којим се пружају смернице за унапређење општинске социјалне политике у складу са националним приоритетима и достизање стандарда Европске уније у наредном петогодишњем периоду.

Стратешки план се у својој поставци фокусира на развој социјалне политике у општини Баточина, успостављајући интегративни систем социјалне заштите, којим се обједињују активности општинске управе, установа образовања, запошљавања и здравства, као и активности организација грађанског друштва.

Стратешким планом се постављају смернице, које ће омогућити општини да:

- ✚ демонстрира спремност за развој одрживог модела интегралне социјалне заштите/политике, који настаје као резултат транспарентног и активног интер-секторског приступа и као такав буде у власништву локалне заједнице;
- ✚ демонстрира јасно опредељење локалне заједнице за институционализацију интер-секторског модела локалног планирања, спровођења, праћења и ревидирања стратешког документа;
- ✚ јасно препознаје значај и дефинише улоге, обавезе и одговорности свих актера у реформи/унапређењу социјалне заштите/политике на локалном нивоу ;
- ✚ препознаје/предвиђа мере за континуирано и флексибилно прилагођавање/ширење мреже услуга као одговор на потребе локалне заједнице;
- ✚ своје ресурсе, активности и средства усмери у правцу развоја услуга које подржавају живот у заједници и створи јасну везу између потреба грађана и праваца развоја услуга које се ослањају на принцип близине /доступности;
- ✚ изрази спремност и формулише мере за функционално међуопштинско повезивање ради задовољавања потреба грађана и рационалног коришћења расположивих ресурса;

- ✚ подстиче плуралитет пружалаца услуга и развој мреже социјалних услуга;
- ✚ развија одрживе и транспарентне механизме за наручивање, финансирање, праћење и евалуирање пружених услуга;
- ✚ ствара оквир за развој услуга из надлежности локалне самоуправе које су непосредно у функцији повратка њених грађана у локалну заједницу и оквир за приоритетни развој услуга за грађане који су у највећем ризику од институционализације и измештања из природног окружења и у том смислу препознаје само мале смештајне капацитете као одговор на потребе оне групе грађана којима локалне услуге у заједници нису довољна/адекватна подршка у природном окружењу;
- ✚ омогући грађанима да узму активно учешће у активностима које ће допринети стварању позитивне социјалне климе у заједници;

9. СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТИ И ЦИЉЕВИ

а) увод

У складу са тренутном ситуацијом у општини и потребама грађана Стратешким планом за социјалну заштиту Општине Баточина утврђена су и дефинисана четири приоритета којима ће се бавити сви расположиви ресурси у општини и настојати да се постављени циљеви и дефинисана визија остваре.

Овим стратешким планом дефинисани су и разрађени следећи приоритети:

ПРИОРИТЕТИ	ЦИЉЕВИ
1.Побољшање квалитета живота старих лица у општини Баточина	1. Повезивање и јачање партнерских односа релевантних служби и институција које се баве заштитом и бригом о старим лицима и доношење протокола о сарадњи
	2. Успостављање ванинституционалних услуга помоћи и подршке за старе (Формирање сервиса за помоћ и негу у кући, Формирање клуба за пензионере и старија лица , Развијање и популарисање хранитељства за стара лица, Формирање мобилног тима за медицинску правну помоћ на терену)
2. Унапређење положаја особа са инвалидитетом	1. Отклањање архитектонских баријера ради боље приступачности ОСИ свим институцијама и установама како би могли самостално остварити своја права
	2. Повећање запослености ОСИ према постојећем степену радне способности
	3. Развијање ванинституционалних облика заштите и успостављање модела за алтернативно образовање ОСИ
	4. Успостављање институционалних облика подршке за ОСИ
3. Деца, млади и породица	1. Развијање ванинституционалних облика заштите за децу и омладину из ризичних група
	2. Промоција здравих стилова живота у циљу превенције социјално непожељних облика понашања код деце и омладине
	3. Јачање капацитета породице и унапређење породичних односа
	4. Успостављање локалних капацитета за унапређење положаја деце и младих
	5. Успостављање институционалних облика подршке за децу, младе и породицу
4.Повећање радног ангажовања радно способних корисника МОП-а	1. Повећање процента запошљивости радно способних корисника МОП-а

9.1. Приоритет - Побољшање квалитета живота старих лица у општини Баточина

Увод

Демографске промене, које су већ присутне свуда у свету, па и код нас, огледају се у продужењу људског века и повећању броја старијих, посебно оних изнад 80 година старости, код којих постоји већа или мања зависност од своје уже и шире околине. Самим тим све више ће се повећавати број особа у стању социјалне потребе. Релативна бројност старијих особа, као и физиолошке, психолошке и социјалне потребе које са собом носи процес старења, стварају потребу за систематски организованом бригом и заштитом старих.

Приликом развоја приоритета усмереног на унапређење ове вишеструко угрожене популације у нашој средини узели смо у обзир следеће:

- ✚ да су стари једна од најризичнијих група у социјалном и здравственом погледу
- ✚ да се стари људи разликују међусобно по особинама, по материјалним могућностима, способности да се старају о себи и нарочито по спремности њихових породица да се о њима брину.
- ✚ велики је број болесних старих људи који имају потребу за помоћи у кући и за негом
- ✚ стари људи су недовољно информисани о томе коме могу да се обрате за помоћ, када, где и за које врсте помоћи.
- ✚ стари, пензионери од 65 година спадају међу најсиромашније становнике.

Стратегија социјалне заштите општине Баточина, анализира узроке, карактеристике и профил проблема старих лица на територији општине и дефинише главне стратешке правце за њихово отклањање у наредним годинама.

Приликом дефинисања кључних активности које ће ресорне институције и организације у општини Баточина предузимати у наредном периоду, руководили смо се принципима и смерницама Стратегије за смањење сиромаштва у Србији, Стратегија развоја система социјалне заштите као и Националне стратегије о старењу 2006.-2015. Министарства рада и социјалне политике Републике Србије.

У складу са постојећим и капацитетима локалне заједнице који ће се континуирано унапређивати током периода реализације локалне стратегије у општини Баточина, поштоваће се кључни принципи којима ће се:

- ✚ Унапредити социјални, економски, политички и културни положај и улога старијих лица,
- ✚ Унапредити интеграција старијих људи охрабривањем њиховог активног укључивања у заједницу и подстицањем развоја међугенерациских односа,
- ✚ Елиминисати сви облици друштвеног занемаривања услед опадања функционалних способности у старости
- ✚ Поштовати различитости и другачије потребе међу популацијом старијих

Јачајте самопоуздање старих људи!!!

***То ће имати много већу вредност од свега што ћете урадити уместо њих.
Помозите им да препознају преостале способности, да користе стечена знања
и искуства.
Повратите им део људског достојанства и вере да нису заборављени. Њихова
радост- биће највећа награда за ваш труд!***

Анализа циљне групе

Према резултатима пописа из 2002. године више од 900.000 особа у Централној Србији и око 300.000 у Војводини старо је 65 и више година. Према подацима невладиног сектора 12,8 % старијих од 70 година нема никаквих примања и веома тешко живи. Старење становништва у Републици повећаваће број издржаваних лица у односу на број запослених.

По последњем званичном попису становништва, 2002. године, општина Баточина је имала 12.220 становника што представља умањење броја становника од 9,2% у односу на претпрошли попис становништва. Према подацима Републичког завода за статистику процењен број становника општине Баточина у 2006. години је био 11841, што показује да се процес умањења популације општине наставља.

Такође је уочљив тренд демографског старења становништва. Од укупног броја становника у општини Баточина 20 % (2319 лица) чине стара лица која су социоекономски угрожена, болесни, живе сами и нису способни да се брину о себи.

Код старосних група 60-64 осећа се колебање броја становника, тако да је 1971. године учествовало са око 5,6%, а у 1991. год. учешће је било 7,7% и 2002. године 5,45 укупног становништва општине Баточина.

Све старосне групе изнад 65 година у 1971. години учествују са 14,7%, у 1991. години са 13,8%, а у 2002. години, највише 19,0% укупног становништва баточинске општине. До осетнијег повећања учешћа ових старосних група, дошло је и због продуженог средњег трајања живота.

Број корисника мера и услуга социјалне заштите у оквиру циљне групе старих континуирано расте. Према доминантној проблему највише су заступљени стари без средстава за живот и теже хронично оболела и инвалидна лица.

Кретање укупног броја старих по основним категоријама

СТАРИ	2006. год.	2007. год
Без породичног старања	18	19
Без средстава за живот	93	101
Теже хронично оболели и инвалидни	45	47
Остали	156	171
Укупан број	312	338

Извор:ЦСР Баточина

На основу годишњих извештаја Центра за социјални рад може се уочити тренд пораста корисника услуга у групи остарелих лица, изражен је недостатак услуга и сервиса које би покриле потребе ових корисника.

У циљу адекватног збрињавања остарелих лица у току 2007. године смештено је у одговарајуће установе социјалне заштите 12 особа. Стара лица се збрињавају и остваривањем права на додатак за помоћ и негу којих је у току 2007. године било 29.

Поред овог основног права као пратеће право на увећан додатак на помоћ и негу у току 2007. године остварило је 10 старих лица.

У циљу заштите права и интереса старих лица на основу породичног закона установљена је категорија старатељства и то сталног и привременог тако да је у току 2007. године под оваквом заштитом било 8 корисника.

Поред ових услуга које Центар за социјални рад пружа својим корисницима уочен је проблем недовољног ангажовања сродника због поремећених породичних односа, недовољно материјалних средстава за основне животне потребе, недовољно обезбеђена здравствена нега и заштита.

На територији општине Баточина живи велики број старих лица о којима нема ко да се стара на адекватан начин. Један од разлога је што нема сродника који су у законској обавези да пруже заштиту и збрињавање овим лицима или то не чине због битно поремећених породичних односа.

До ових података дошло се након обављених разговора са старим а незбринутим лицима која из личних и емотивних разлога одбијају институционални вид збрињавања, што је нарочито изражено код становништва које живи на руралном подручју.

Материјални положај старих је веома лош јер многи од њих немају никакве редовне месечне приходе, корисници су најнижих пензија или материјалног обезбеђења преко Центра за социјални рад, које не може да подмири њихове основне егзистенцијалне потребе.

Број старих лица која користе материјално обезбеђење преко Центра веома је мали, због поседовања некретнина у површини већој од 50 ари, што је законска сметња за остваривање наведеног права. Оваква лица могу бити корисници повремених једнократних новчаних помоћи када се нађу у стању социјалне потребе.

Одређени број старих лица остварује право на додатак за помоћ и негу од стране другог лица и увећан додатак за телесна оштећења, а на основу спроведеног вештачења од стране комисије ПИО у Крагујевцу.

С обзиром на ниски образовни ниво старијих суграђана, присутна је недовољна информисаност о правима из области социјалне и здравствене заштите, те многи остају ускраћени за ове видове помоћи.

Негативне последице транзиције највише погађају ову популацију те је неопходно успоставити одговарајуће механизме којима би се одговорило на бројне захтеве за помоћ и подршку.

На основу горе изложених чињеница и околности, може се закључити да је неопходно и даље развијати услугу помоћи у кући за старе.

Анализа постојећег стања указује да је помоћ у кући као примењени облик ванинституционалне заштите на територији општине Баточина у претходном шестомесечном периоду оставио добар утисак и да треба да прерасте у редовну услугу и да се даље ради на његовој одрживости.

Анализа социјалних актера

Постојеће услуге и програми намењени остарелим лицима су недовољно развијени и крећу се у границама законског минимума.

Дом здравља - Велику улогу у побољшању квалитета живота старих има и Дом здравља који своје услуге пружа преко патронажне службе, услуга лекара опште праксе као и лекара специјалиста. Због недостатка финансијских средстава многа стара лица не могу себи приуштити средства за пут која су им неопходна ради континуиране неге и надзора лекара. Једина олакшица која се односи на лица која су старија од 65 година живота је поштеда партиципације при прегледу и преузимању лекова под условом да су корисници најнижих пензија или да су то лица без икаквих редовних месечних примања.

Центар за социјални рад за општине Баточина, Рача и Лапово „Шумадија“ – Баточина –Читава проблематика коју третира Центар подељена је у две велике области и то: социјалну и породично-правну заштиту. Посебну пажњу у свом раду поклања подршци старима у обалсти социјалне и породично правне заштите. У оквиру својих послова, Центар старим лицима обезбеђује адекватно збрињавање, било институционално, било ваниституционално, материјално обезбеђивање (набавка хране, одеће, обуће, лекова и пружање других услуга материјалног карактера), итд. Велики проблем који се јавља код категорије старих лица је њихово адекватно збрињавање. Многи од њих или немају сроднике или их имају, али су од њих одбачени те су остали без заштите. С тога, Центар својом старатељском функцијом штити основна права и интересе ове категорије становништва. У 2007. години број старих лица која су корисници материјалног обезбеђења преко Центра је износио 15, а 2008. године 12 лица, али тај број није реалан с обзиром да многи од њих из формално-правних разлога не испуњавају услове за стицање овог права.

Удружење пензионера Баточина је социјално-хуманитарна организација која омогућује пензионерима дневно окупљање и дружење поводом празника, снабдевају их огревом и храном. Такође, за своје чланове организују излете и путовања у земљи и иностранству, упућују угрожене и оболеле чланове са најнижим примањима на бесплатно бањско лечење и на тај начин стварају услове којима се, бар у извесном смислу, доприноси интеграцији припадника треће генерације у социјално окружење.

СВОТ АНАЛИЗА ЗА СТАРЕ	
СНАГЕ	СЛАБОСТИ
-адекватни људски ресурси општинске управе, ЦСР, Црвеног крста, Дома здравља, НСЗ, Удружења пензионера -позитивно искуство са донаторима -започет процес формирања базе података о угроженим старим лицима -целодневне услуге ЦСР и Дома здравља	-недостатак институционалне помоћи и подршке старима на територији општине Баточина -недовољна заступљеност ванинституционалне помоћи старима -недовољна буџетска средства -недостатак просторног капацитета -недовољна мултисекторска сарадња -недовоља информисаност старих лица о правима из области социјалне заштите
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
-ширење мреже услуга социјалне заштите -добра сарадња са ресорним министарством -програми јавних радова -размена позитивних искустава са другим установама социјалног карактера -анагажовање приватног сектора у хуманитарним активностима	-рецесија -могућа политичка нестабилност -неповерљивост старих лица у нове програме

ДЕФИНИЦИЈА И ДИЈАГНОЗА ПРОБЛЕМА

Проблем 1.-Изостанак породичне солидарности

Вишечлана и вишегенерацијска патријахална породица, својствена менталитету наших људи, разорена је модернизацијским процесима. Запошљавање и мушкараца и жена у индустрији, удаљило их је од пољопривреде и традиционалне породице, па и од традиционалног начина живота.

Колапс индустрије (ДП " Душан Дугалић", ДП "Крагуј"...) довео је до пораста броја незапослених лица и процеса осиромашења урбаног становништва.

Савремена породица, географски мобилна, изложена притисцима и искушењима, често не допушта успостављање правовремених, адекватних и солидарних односа међу својим члановима.

Поред тога, са развојем услуга социјалне и здравствене заштите јавиле су се и тенденције померања одговорности за бригу о старијима са породице на заједницу.

Проблем у заштити старих лица је непостојање смештајних капацитета и непостојање прихватне станице и прихватишта на територији баточинске општине.

Проблем 2.-Недовољна покривеност услугама помоћи у кући и изостанак социјалне подршке и збрињавања старих у њиховом природном окружењу

Велики број старих лица која живе како у селу тако и у граду нису довољно обухваћена пројектом "Помоћ у кући". Тренутно 32 особе користе услуге 4 геронто домаћице што не одговара реалним потребама.

Један од разлога је недостатак финансијских средстава за ангажовањем већег броја пружаоца услуга, а други је неповерење које влада међу старим особама о "странцима" који долазе да би неке бесплатно пружила неопходну помоћ.

Више поверења стара лица поклањају институционалном збрињавању. Међутим ово се често коси са жељом старих лица да треће доба проведу у свом природном окружењу. Све су ово разлози због којих ова лица остају усамљена и неадекватно збринута.

ЗАКЉУЧЦИ

- ✚ Породице које брину о зависним и остарелим члановима немају финансијску помоћ ни професионалну подршку.
- ✚ Услуга помоћ у кући показала је да се на прави начин изашло у сусрет потребама старих, и да у будућности треба размишљати о одрживости ове услуге.
- ✚ Иако су хронично оболели, највећи број припадника треће генерације процењује да је функционално способно да живи у сопственом домаћинству, али има потребу за неком од услуга помоћи за свакодневно функционисање у кући .
- ✚ Ванинституционална заштита старих која је везана за систем социјалне заштите на подручју баточинске општине није развијена.
- ✚ На подручју баточинске општине нема објеката за збрињавање старих лица.
- ✚ На нивоу Општине недовољно је развијена јединствена база података о старим лицима и њиховим потребама
- ✚ Неразвијена помоћ и нега у кући и други програми у складу са потребама
- ✚ Недовољна међусекторска сарадња.

ПРЕПОРУКЕ

Општина Баточина имплементацијом стратешког циља унапређења положаја грађана који припадају угроженим групама , у оквиру којих као посебно угрожена популација старих намерава :

- ✚ Развити услуге помоћи у кући и проширити услуге на већи број корисника у урбаној и руралној средини
- ✚ Успостављање мреже услуга за стара лица на целокупној територији кроз умрежавање локалних актера и ангажовање волонтера

- ✚ предузети мере ради побољшања информисаности становништва о правима из социјалне заштите и начина њиховог остваривања
- ✚ предузети мере на подизању нивоа у задовољавању културних, забавних и рекреативних потреба старих лица уз пуно уважавање њихових личних опредељења и афинитета уз развој садржаја прилагођених потребама старих људи.
- ✚ радити на благовременом и организованом откривању остарелих особа у стању угрожености неповољним животним околностима
- ✚ формирање и редовно ажурирање јединствене базе података о старим лицима и потребама истих
- ✚ промовисати волонтерски рад којим ће се створити клима у окружењу за одговорнији однос друштва према старијим суграђанима.
- ✚ подстицати и унапређивати улогу добровољног хуманитарног рада у односу на старе људе
- ✚ успостављање чвршће сарадње Дома здравља, Центра за социјални рад и невладиног сектора (помоћ у кући)

ЦИЉЕВИ

- 1. Повезивање и јачање партнерских односа релевантних служби и институција које се баве заштитом и бригом о старим лицима и доношење протокола о сарадњи**
- 2. Успостављање ванинституционалних услуга помоћи и подршке за старе (Формирање сервиса за помоћ и негу у кући, Формирање клуба за пензионере и старија лица , Развијање и популарисање хранитељства за стара лица, Формирање мобилног тима за медицинску правну помоћ на терену)**

9.2. Приоритет 2. УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

УВОД

Израз "особе са инвалидитетом" означава особе са урођеном или стеченом физичком, сензорном, интелектуалном или емоционалном онеспособљеношћу које услед друштвених или других препрека немају могућности или имају ограничене могућности да се укључе у активности друштва на истом нивоу са другима, без обзира на то да ли могу да остварују поменуте активности уз употребу техничких помагала или служби подршке.

Национална стратегија за смањење сиромаштва као полазна основа у изради локалне Стратегије за социјалну заштиту, препознаје све наше приоритете везане за особе са инвалидитетом. Полазна основа су и национална Стратегија за унапређење особа са инвалидитетом, Стандардна правила УН за изједначавање могућности које се пружају особама са инвалидитетом, као и Конвенција о правима особа са инвалидитетом.

НЕКЕ СВЕТСКЕ СТАТИСТИКЕ

- ✚ **Мање од половине од два милиона особа са инвалидитетом има омогућен приступ сервисима подршке ;**
- ✚ **-Најмање 100.000 особа са инвалидитетом у Канади има потребе за неким модификацијама и преправкама у својим домаћинствима;**
- ✚ **-Отприлике 80.000 деце са инвалидитетом има медицинске трошкове који нису покривени родитељским осигурањем и који морају да се плате;**
- ✚ **-Преко 70% личне помоћи и подршке особама са инвалидитетом обезбеђују чланови њихових породица;**
- ✚ **-Жене су главни пружаоци неплаћених услуга (65%), имајући у виду жене које се сусрећу са троструким теретом: одговорност домаћице, рад ван куће и брига о члану домаћинства који има инвалидитет**

Извор: Билтен особе са инвалидитетом

АНАЛИЗА ЦИЉНЕ ГРУПЕ

Према подацима Еуростата из 2001. године око 14,5% становника Европске уније има неки облик инвалидитета. По подацима светске здравствене организације, у Србији живи око пола милиона (7%) особа са инвалидитетом.

Као социјално угрожена група ОСИ се налазе на најнижој лествици сиромаштва и социјалне искључености. Осим проблема материјалног сиромаштва постоје и други који додатно отежавају њихов положај као што су предрасуде, неразумевање и неприхватање од стране окружења, дискриминација, неприступачност основним социјалним, здравственим и другим услугама. Узроци сиромаштва су вишеслојни и треба их тражити не само у доступности основним услугама већ и образовању, капиталу, раду и смањеном учешћу у процесу доношења одлука.

За потребе дефинисања циљева и активности усмерених ка побољшању положаја ОСИ, коришћени су расположиви подаци ЦСР као и подаци општинске службе за инвалидско борачку заштиту.

Према изворима података Центра за социјални рад у Баточини, број психофизички ометене деце:

Година	Број деце
2001.	13
2002.	11
2003.	12
2004.	15
2005.	14

Извор: Центар за социјални рад

Преглед кретања броја одраслих лица са инвалидитетом

Година	Број одраслих лица
2001.	27
2002.	31
2003.	32
2004.	34
2005.	37

Извор: Центар за социјални рад

Анализирајући податке из табеле приметан је стални пораст одраслих лица са инвалидитетом. Тај број је 2001. године износио 27 лица, а 2005. године се повећао за 10 лица.

Структура деце према врсти и степену хендикепа

Врста и степен инвалидитета	2006.	2007.	2008.
Тешка ментална ометеност	1	2	2
Тежа ментална ометеност	4	4	4
Умерена ментална ометеност	1	2	2
Лака ментална ометеност	4	4	4
Слепа и слабовида	1	1	1
Глува и наглува	0	0	0
Говор и глас	0	0	0
Телесне сметње	5	5	5
Комбиноване сметње	5	5	18
Укупан број деце	21	23	36

Анализирајући наведену табелу евидентан је пораст деце са инвалидитетом. Пораст је нарочито уочљив у 2008. години у односу на претходне године.

Структура одраслих лица према врсти хендикепа

	2007.	2008.
Оштећење вида и слуха	3	3
Ментална ометеност	12	12
Душевно обољење	5	5
Теже физички оболела лица	11	9
Остала инвалидна лица	2	2
Укупно	33	31

Анализирајући податке из табеле приметно је смањење броја одраслих лица са инвалидитетом. Разлог томе је наступање смрти неког од тих лица.

Према подацима општинске службе инвалидско борацке заштите на подручју баточинске општине има укупно 14 војних инвалида, 3 цивилна инвалида рата и 19 корисника породичне инвалиднине.

Каже се да су образовање и запошљавање, или њихово одсуство, заправо највећи проблеми и узроци сиромаштва особа са инвалидитетом. Како отићи у школу, на факултет, на посао, ако нисте у могућности да се спремите за њих (устанете, обучете се, превезете се...). Колико су сервиси подршке везани за особе са инвалидитетом и какви сервиси подршке постоје у Србији?

МИСЛИТЕ О ТОМЕ!

*** Извор: Билтен особе са инвалидитетом**

Анализа социјалних актера

Центар за социјални рад као установа социјалне заштите на територији општине Баточина није посебно ангажован на пружању одговарајућих услуга инвалидним лицима било да су то деца и омладина, одрасла и стара лица. Основни разлози су објективне природе. Наиме, друштвена заједница у глобалу, није створила адекватне услове за задовољавање потреба ове категорије лица.

Оно што Центар за социјални рад може учинити је установљавање права лицима са инвалидитетом а која су регулисана позитивним законским прописима.

У своме раду на овој проблематици центри се руководе Законом о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана, као и Одлуком о проширеним правима из области социјалне заштите које је донела Скупштина општине Баточина.

Мере /облици	2007.	2008.
Старатељство	5	5
Привремено старатељство	3	8
Додатак за помоћ и негу	19	2
Увећани додатак за помоћ и негу	5	1
Материјално обезбеђење	37	7
Смештај у установу соц. Заштите	8	5
Смештај у другу породицу	/	/
Проф. Оспособљавање (рехабилитација)	/	/

Основна права која проистичу из ових докумената су право на додатак за помоћ и негу од стране других лица, право на увећани додатак за помоћ и негу од стране других лица када постоји телесно оштећење у висини од 100% по једном основу, смештај у одговарајућу установу социјалне заштите инвалидног лица, јер специјализоване установе за ову категорију не постоје.

Одлука о правима у области социјалне заштите која се финансирају средствима општинског буџета, такође може бити извор услуга социјалне заштите у виду једнократних новчаних помоћи, помоћи у натури, посредовање код набавке ортопедских помагала, и организовању неких манифестација код слепих и слабовидних лица.

Мере/облици	2007.	2008.
Помоћ у кући	/	/
Дневни боравак	/	/
Смештај у прихваталиште	1	1
Једнократна помоћ у натури	4	4
Једнократна новчана помоћ	36	21
Становање уз подршку	/	/

Број одраслих лица која су користила мере и облике заштите који се финансирају из републичког буџета

Број корисника у 2008. години приказан у табели означава број новоевидентираних корисника у односу на 2007. годину.

Да би се видео укупан број активних корисника, новоевидентирана лица

треба додати броју корисника из 2007. године.

Када је реч о одраслим душевно оболелим лицима постоје тешкоће код остваривања права на додатак за помоћ и негу од стране другог лица јер лекарске комисије углавном доносе негативне налазе, оцене и мишљења, јер сматрају да су та лица способна за самоопслуживање.

Треба нагласити да ова лица нису мотивисана за лечење, најближи сродници нерадо прихватају старање о њима, а покретање поступака лишења пословне способности избегавају због значајних материјалних средстава која су неопходна приликом вештачења од стране лекара специјалиста.

Број деце ометене у психо-физичком развоју која су користила мере и облике заштите који се финансирају из републичког буџета

Мера/ облик заштите	2007.	2008.
Усвојење	/	/
Старатељство	/	1
Привремено старатељство	13	12
Смештај у хранитељској породици	1	/
Смештај у установи социјалне заштите	1	1
Материјално обезбеђење	/	/
Додатак за помоћ и негу	5	24
Проф. оспособљавање (рехабилитација)	3	3

Анализирајући табелу, приметно је да је број корисника додатка за помоћ и негу и увећани додатак у 2008. години знатно увећан у односу на претходну годину.

Број деце ометене у психо-физичком развоју која су користила мере и облике заштите који се финансирају из буџета општине/града

Мера/ облик	2008.
Једнократна новчана помоћ	4
Једнократна помоћ у натури	3
Стипендија	/
Покривање трошкова превоза	3
Помоћ у кући	/
Дневни боравак	2
Становање уз подршку/кућа на пола пута	/
Смештај у прихватилице/прих. станицу	/

Локална самоуправа финансира једним делом активности Међуопштинских организација глувих и слепих, цивилних инвалида рата и дистрофичара у виду дотација средствима из буџета општине. Поред тога, остварена је сарадња са Домом здравља на пољу примарне здравствене заштите.

СВОТ АНАЛИЗА

УНУТРАШЊЕ СНАГЕ	УНУТРАШЊЕ СЛАБОСТИ
-сарадња Центра за социјални рад и Црвеног крста у вези решавања проблема особа са инвалидитетом -спремност локалне самоуправе да се свеобухватном проблематиком лица са инвалидитетом, -позитивна искуства и примери добре праксе програма помоћи у кући особама са инвалидитетом, -активна сарадња ЦСР Баточина са удружењем слепих и слабовидних лица	-Незапосленост и отежано запошљавање лица са инвалидитетом -Низак ниво образовања ОСИ -Неразвијена база података о ОСИ на територији општине и њиховим потребама -Присутне архитектонске баријере -Непостојање специјализованих установа за збрињавање ОСИ на територији општине и региону, -Недостатак просторних капацитета за пружање услуга ОСИ, -Недостатак центра за дневне центре и боравке -Недовољна и неразвијена сарадња Дома здравља као равноправног партнера у решавању проблема особа са инвалидитетом
ШАНСЕ ИЗ ОКРУЖЕЊА	ПРЕТЊЕ ИЗ ОКРУЖЕЊА
-Очуване вредности патријархалне породице у оквиру којих се решава проблематика ОСИ, -Постојање Стратегије за унапређење ОСИ на нивоу Републике -Подршка Министарства за рад и социјалне политике у решавању проблема ОСИ, - Израда Стратегије одрживог развоја општине Баточина, -Израда Стратегије социјалне заштите општине Баточина, -релативно добра информисаност грађана о проблемима ОСИ	-Могућа политичка нестабилност на националном и локалном нивоу -Неадекватна правна регулатива која третира проблеме ОСИ као и методе за њихово решавање- недостаје нови Закон о социјалној заштити, - Недовољно поверење грађана у нове програме и институције, -Смањено интересовање страних донатора, -Изостанак иницијативе грађана који нису корисници услуга социјалне заштите,

ДЕФИНИЦИЈА И ДИЈАГНОЗА ПРОБЛЕМА

1. Постојање физичких препрека за остваривање социјалних права ОСИ –

Баточина спада у ред оних општина у којима није извршено уклањање архитектонских баријера чиме би се олакшало ОСИ да самостално остварују своја права. Један од узрока је недостатак финансијских средстава локалне заједнице и недовољна ангажованост и заинтересованост локалних удружења за решавање овог проблема.

2. Изостанак адекватног пружања психосоцијалне подршке ОСИ и њиховим породицама-

На територији баточинске општине евидентна је недовољна укљученост ОСИ у свакодневне животне активности. На овај начин се преостали потенцијали ОСИ не могу искористити на адекватан начин, што би умногоме утицало на побољшање квалитета њиховог живота у локалној заједници. Тиме је знатно отежан и положај породица у којима живе особе са инвалидитетом.

3. Изостанак међусекторског приступа у решавању проблематике ОСИ и њихових породица-

Проблеми ОСИ делимично се решавају захваљујући повезаности постојећих организационих и људских ресурса, али још увек није успостављен протокол одрживог модела институционалне сарадње. Све се своди на добру вољу појединаца који имају разумевања за проблематику особа са инвалидитетом.

Проблеми образовања, здравља и запошљавања великог броја ОСИ у Баточини су присутни у великом проценту.

ЗАКЉУЧЦИ:

- ✚ За решавање проблема ОСИ и њихових породица неопходна је знатно интензивнија улога и подршка локалне заједнице и ресорних министарстава,
- ✚ Услуге и мере које се пружају ОСИ своде се на законски минимум
- ✚ Баточина не представља адекватну средину за укључивање ОСИ у свакодневне животне активности локалне заједнице,
- ✚ Непостојање организација на локалном нивоу које би пружиле системску подршку ОСИ и њиховим породицама и тиме побољшале њихов социјални и материјални положај

ПРЕПОРУКЕ:

Да би се сви постојећи проблеми везани за ОСИ на подручју општине Баточина решили неопходно је предузети следеће кораке:

- ✚ Уклонити постојеће архитектонске баријере
- ✚ Ангажовати се на свеобухватној подршци ОСИ и њиховим породицама
- ✚ Интензивирати ниво образовања ОСИ кроз даље школовање и усавршавање у складу са психофизичким способностима ОСИ,
- ✚ Основати сервисе за кућну негу и кућно лечење, радне центре и друге врсте услуга у складу са потребама ОСИ.

ЦИЉЕВИ

1. Отклањање архитектонских баријера ради боље приступачности ОСИ свим институцијама и установама како би могли самостално остварити своја права
2. Повећање запослености ОСИ према постојећем степену радне способности
3. Развијање ванинституционалних облика заштите и успостављање модела за алтернативно образовање
4. Успостављање институционалних облика подршке за ОСИ

9.3. Приоритет - ДЕЦА, МЛАДИ, ПОРОДИЦА

УВОД

Друштво, породица и дете чине природну тријаду, чији су сегменти нераздвојно повезани и међусобно зависни. Без породице дете нема одговарајуће услове за свестран развој, а без детета се прекида континуитет породице.

Економске, друштвене и системске промене које су настале током XX века у нашој земљи, а посебно оне настале као последица индустријализације и запошљавања жена, битно су утицале и на промене у породици и породичним односима, као и нестајање патријархалне породице.

Ратна збивања, економска и политичка криза, губитак запослења, нагли пад животног стандарда, довела су до кризе породице, али и институција које би јој требале бити подршка.

Приликом дефинисања кључних активности које ће институције и организације у општини Баточина предузимати у наредном периоду на побољшању положаја деце, младих и породице руководили смо се принципима и смерницама постављеним у документима: Конвенција о правима детета (1999.), Национални план акције за децу (2004.), Стратегија развоја социјалне заштите (2005.), Стратегија за смањење сиромаштва (2003.), Малолетничка делинквенција (2007.).

Током периода реализације Стратегије развоја социјалне заштите општине Баточина, поштоваће се кључни принципи који ће бити усмерени ка побољшању положаја деце, а пре свега којима ће се:

- -омогућити квалитетно образовање за сву децу,
- -створити услови за смањење сиромаштва деце, младих и породице,
- -развој здравља деце и младих,
- -унапредити права и положај деце са сметњама у развоју,
- -промовисати и интензивирати активно учествовање младих у креирању услуга и програма намењених њима,
- -омогућити заштита деце од злостављања, занемаривања и насиља,
- -заштита деце у породицама са поремећеним породичним односима,
- -заштита права деце без родитељског старања

АНАЛИЗА ЦИЉНЕ ГРУПЕ

Према резултатима пописа становништва у Републици Србији из 2002. године деца узраста од 0 до 15 година заступљена су у укупној популацији са 15,7%, док су млади узраста од 15 до 29 година заступљени са 20,1%. На територији општине Баточина малолетно становништво узраста до 15 година, у последњем пописном интервалу, показује тенденцију значајног опадања које у процентима износи 23,5%. Према попису из 1991. године на подручју општине Баточина живело је 3.391 становника млађих од 19 година, док је 2002. године тај број износио 2.700.

Старосна структура становништва општине Баточина показује да се током посматраног периода, најбројније групације становништва померају од омладине ка средњим годинама. Тако, по попису из 2002. године доминира средња генерација (45 - 54 године), која чини 16,5% укупне популације општине.

Контингент становништва млеђег од 20 година је у опадању током последња два пописна интервала. Наиме, по последњем попису ова групација становништва је забележила пад у бројности од 20% у односу на попис спроведен 1981. године.

Са друге стране, популација општине старија од 60 година је у истом интервалу у непрекидном порасту.

Попис	1971	1981	1991	2002
0 - 4	682	882	727	547
5 - 9	680	927	844	648
10 - 14	808	797	922	711
15 - 19	1200	768	898	794
20 - 24	1032	895	804	833
25 - 29	623	1229	751	793
30 - 34	793	1091	935	741
35 - 39	979	678	1212	692
40 - 44	1145	819	1047	839
45 - 49	972	1001	636	1056
50 - 54	459	1133	796	965
55 - 59	588	948	945	587
60 - 64	696	451	1031	667
65 - 69	669	513	842	759
70 - 74	518	557	352	755
75 и више	582	739	657	805
непознато	33	0	60	28

Према последњем попису бројност ове групације становништва је увећана за 32,1% у односу на попис становништва спроведен 1981. године. Имајући у виду ова поређења, као и негативан природни прираштај може се рећи да општину Баточина карактерише процес демографског старења.

По последњем званичном попису становништва, рађеном 2002. године општина Баточина је имала 12.220 становника што представља умањење броја становника од 9,2% у односу на претходни попис, односно од 9% у односу на претпрошли попис становништва.

Малолетно становништво узраста до 15 година, у последњем пописном интервалу, показује тенденцију значајног опадања које у процентима износи 23,5%,

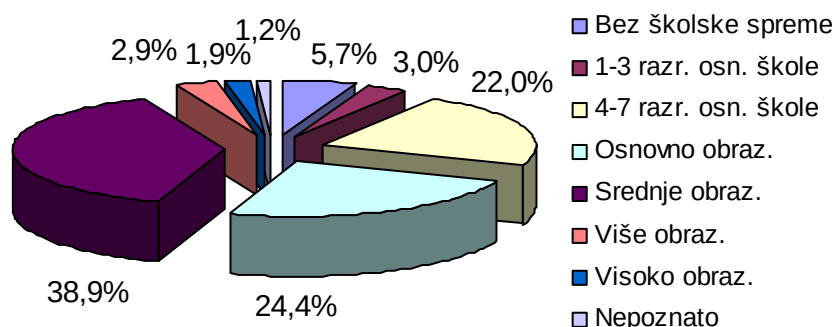
Општину Баточина су, као и већину општина у Србији карактерисала миграторна кретања из руралних ка урбанизованим деловима општине. Ово је имало за последицу да, по званичном попису становништва 2002. године, 89,5% становништва буде сврстано под категорију урбаног.

Породице, према броју деце, по попису из 2002.

Укупно	Број деце						Породице са децом млађом од 25 година	Деца млађа од 25 година
	Без деце	1	2	3	4	5 и више		
3651	1275	1115	1067	167	23	4	1867	3204

Извор: Републички завод за статистику

Приложени подаци указују да је највећи број становништва старијег од 15 година у браку (62,8%) и да је највећи број породица без деце (34,9%).

Образовна структура становништва које је старије од 15 година указује да је најбројнија групација становништва са средњим образовањем на коју се односи 38,9% посматране популације. Само основно образовање има 24,4%, док је чак 30,7% посматране популације без основног образовања. Посебно, међу становништвом без основног образовања 61,7% се односи на женску популацију, при чему је тај удео код групације без икакве школске спреме још и већи – 81,9%.

У сеоском подручју остаје становништво ниске образовне структуре, што је последица економске и културне стагнације села. Због тешких услова живота млади људи избегавају да остану на селу.

Деца се у појединим сеоским насељима могу дружити са вршњацима једино у школи. У месној заједници Градац има само 4 ученика и то у четвртом разреду, док у прва три разреда нема ниједаног ученика. У Доброводици има укупно 13 ученика, у Кијеву 14, а у Прњавору 15 ученика.

Током 2001. године на подручју општине Баточина склопљено је 82 брака, док је током 2006. године склопљено 49 бракова.

Током 2001. године рођено је 140 беба, док је током 2006. године рођено 110 беба.

АНАЛИЗА СОЦИЈАЛНИХ АКТЕРА

Дом здравља Баточина

Дом здравља Баточина годишње примарном здравственом заштитом обухвата 679 деце предшколског узраста и 1774 деце школског узраста.

При педијатријској служби функционишу следећа саветовалишта:

- Саветовалиште за здраву децу и
 - Саветовалиште за адолесценте за репродуктивно здравље.
- Услуге ових саветовалишта годишње користи 2453 деце.

Радом саветовалишта за труднице годишње буде обухваћено 70 жена. Услугама стоматолошке заштите предшколске и школске деце годишње буде обухваћено 2453 пацијената.

Број посета диспанзеру за здравствену заштиту деце

ГОДИНА	ПРЕДШКОЛСКА	ШКОЛСКА	УКУПНО
2005.	10542	4826	15368
2006.	11510	9217	20727
2007.	10338	10144	20482
У К У П Н О :			56577

Васпитање и образовање

Обухват деце предшколским образовањем у Србији је веома мали; у узрасту од 3 године је 11,8%, а од 4-6 године је 44,4%.

Преглед предшколских установа

Назив институције	Локација	Број васпитача	Број деце корисника		
			До 5 часова	9-11 часова	преко 11 часова
Дечији вртић "Полетарац"	Баточина	18	128	147	-

Васпитање и образовање деце предшколског узраста у баточинској општини обавља **Дечији вртић "Полетарац" у Баточини**. Дечији вртић "Полетарац" у Баточини обухвата и припремне групе деце у селима баточинске општине у Брзану и засеоку Солилу, Бадњевцу, Црном Калу, Кијеву, Доброводици, Жировници, Прњавору и Милатовцу.

Посебни облици рада са децом су додатне активности које проширују дечија интересовања и дефинишу њихове таленте као што су: фолклорна и еколошка секција и ликовна, физичка и драмска радионица.

Школске 2008/09. године вртић је имао укупно 275 деце, укључујући и крилна одељења. Према дужини боравка до 5 часова дневно укупно је 128 деце а од 9 до 11 часова укупно је 147 корисника.

Две васпитне групе малишана су у оквиру централног објекта у Баточини, док су остале смештене у прилагођеним просторијама сеоских основних школа, тако да се може рећи да је Дечији вртић "Полетарац" специфичан по разуђености. У вртићу, тренутно ради 19 васпитача, од којих је један на месту директора установе, три су медицинске сестре, а дванаесторо радника распоређено је на одговарајућим радним местима.

Двориште Дечијег вртића "Полетарац" у Баточини обogaћено је дечјим забавним парком.

Матична осморазредна школа „ Свети Сава„ у Баточини настала је 01.01.1992. године спајањем три основне школе (Баточина, Брзан и Бадњевац). Данас она има организационе јединице у Брзану и Бадњевацу у физички издвојеним одељењима. Издвојена одељења су четвороразредне школе у Црном Калу, Грацу, Доброводици и Кијеву, а организационој јединици у Бадњевацу територијално припадају четвороразредне школе у Жировници, Милатовцу и Прњавору, а школи у Брзану издвојено одељење „Солило“.

Све школе имају одговарајућа школска дворишта , укупне површине око 8 хектара. У њима су отворени асфалтни спортски терени у Баточини, Бадњевацу , Брзану, Кијеву, Доброводици, Солилу и Црном Калу, од којих су осветљени у Баточини (за кошарку и мали фудбал), Бадњевацу , Црном Калу и Солилу. Травнате терене са атлетском стазом имају школе у Баточини, Бадњевацу и Брзану.

ОШ "Свети Сава" у Баточини поседује електронски дневник. Циљ овог пројекта је правовремено информисање свих група корисника. Наставници имају могућност да на обрасцима који су идентични оним у школском дневнику уписују све информације (оцене , изостанке, похвале, примедбе...). Ученицима се отвара могућност да на овом месту могу слободно изразити своја мишљења о стању и догађајима у школи. Свака примедба коју ученик напише и одлучи да објави шаље се директно на мејл директора, педагога и психолога.

Преглед основних школа Назив школе	Локација	Број наставника	Број ученика	Број ученика по разредима							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
ОШ "Свети Сава"	Баточина	43	641	74	73	73	84	79	95	77	86
ОШ "Свети Сава"	Бадњевац	11	126	10	5	8	8	24	23	23	25
ОШ "Свети Сава"	Брзан	14	107	12	8	8	7	16	15	22	19
ОШ "Свети Сава"	Брзан-Солило	2	29	3	10	8	8	-	-	-	-
ОШ "Свети Сава"	Доброводица	1	13	4	5	2	2	-	-	-	-
ОШ "Свети Сава"	Црни Као	2	20	8	7	3	2	-	-	-	-
ОШ "Свети Сава"	Градац	1	4	-	-	-	4	-	-	-	-
ОШ "Свети Сава"	Кијево	2	14	1	4	6	3	-	-	-	-
ОШ "Свети Сава"	Жировница	2	16	6	2	3	5	-	-	-	-
ОШ "Свети Сава"	Милатовац	2	19	7	4	5	3	-	-	-	-
ОШ "Свети Сава"	Прњавор	1	15	2	7	3	3	-	-	-	-
	Укупно	81	1004	127	125	119	129	119	133	122	130

* Извор: Основна школа "Свети Сава" Баточина

Приказани табеларни подаци показују да укупан број ученика у основним школама баточинске општине у 2008/09. години износи 1004. ученика распоређених у 50 одељења. Највећи број ученика је 6 разреда – 133, а најмање их је у трећем и петом разреду по 119 ученика.

Број комбинованих одељења у подручним школама је 13.

У ОШ "Свети Сава" 40% ученика похађа додатну наставу из математике, српског језика, биологије, хемије, физике, страних језика, историје и географије. Резултати додатне наставе виде се кроз постигнуте успехе ученика на општинским и окружним такмичењима, посебно из историје и биологије.

Допунском наставом која се реализује из српског језика, математике, хемије, физике, страних језика обухваћено је 15% ученика.

Бесплатно се хране ученици лошег материјалног стања и то 15% ученика.

У школи постоји ђачки парламент и ученици спроводе различите активности (хуманитарне акције, акције чишћења животне средине, трибине на актуелне теме...)

У школи је оформљено више секција. Драмска секција јавно представља свој рад за време школске славе и битнијих датума везаних за школу. Етно секција представља свој рад уређивањем школског простора и излагањем ученичких радова из области народне баштине, док су ликовна и литерарна секција задужена за уређење школских паноа. Такође активно ради и луткарска секција која је своје представе приказала и ван општине, на окружном такмичењу у Крагујевцу и републичком у Новом Саду.

Ученици су такође као вршњачки тим укључени у пројекат "Школа без насиља" који се реализује кроз анкете, предавања, спортске активности.

Најчешћи проблеми у понашању ученика везују се за агресивност и вербално насиље.

Подаци/Попис	2002.		
	Свега	Мушко	Женско
Укупно	10314	5122	5192
Без школске спреме	586	106	480
1-3 разреда осн. школе	314	71	243
4-7 разреда осн. школе	2264	1036	1228
Основно образовање	2518	1207	1311
Средње образовање	4012	2345	1667
Више образовање	300	166	134
Високо образовање	194	118	76
Непознато	126	73	53

Према школској спреми у Републици и општини Баточина најзаступљеније је становништво са средњом стручном спремом које заузима 38,89%. Чињеница да 55,09% чини становништво без школе, непотпуним основним образовањем и основним образовањем указује на неповољну образовну структуру становништва општине. У циљу решавања постојеће ситуације неопходно је веће ангажовање на образовању становништва кроз различите едукативне програме.

Преглед средњих школа

Назив школе	Локација	Број наставника	Број ученика	Број ученика по смеровима/разредима				
				смер	I	II	III	IV
Средња школа "Никола тесла"	Баточина	31	104	Гимназија	30	18	24	29
			114	Трговачка IV степен	30	23	24	28
			34	Трговачка III степен	-	-	18	-
			55	Машинска IV степен	25	27	22	-
			60	Машинска III степен	-	15	17	-
		УКУПНО	330					

У временском периоду развоја школе средњег образовања у баточинској општини, уз трансформације и статусних промена, изграђена је школска зграда корисне површине око 2.500 m², која је у међувремену дограђена (поткровље) и допуњавана новим садржајем, тако да сада располаже са 14 учионица опште намене и 8 кабинета лабораторија, и то: за физику, хемију, рачунарство и информатику, стране језике, групу економских предмета, групу машинских предмета, техничко цртање . Поред наведених просторија „Никола Тесла“ у Баточини располаже и блок просторијом за прикључну наставу и блок просторијом за физичко васпитање са пратећим просторијама, као и осталим простором потребним за нормално функционисање исте.

Око 330 ученика средње школе „Никола Тесла“ у Баточини започело је нову школску годину у лепшим условима и адаптираном простору.

Ученички парламент Средње школе "Никола Тесла" је основан 14.11.2008. год. Парламент је до сада заседао осам пута, а поводом првог децембра "Дана борбе против сиде" организовао је журку као и предавање о AIDS-у. Ученички парламент се бори за права ученика у школи и ван ње. У свом раду ученички парламент ужива несебичну подршку школе.

У школи постоје следеће секције: ликовна секција, литерарна секција, рецитаторска секција. Почетком сваке школске године уз подршку професора физичког васпитања организују се спортска такмичења на нивоу школе (турнири) у фудбалу и одбојци. Све

ове секције функционишу у школским просторијама у сарадњи са предметним професорима у послеподневним часовима ван редовне наставе. У оквиру литерарне секције, ученици су учествовали на конкурс са литерарним радовима на тему "Европа у школи", као и на окружној смотри рецитатора "Песнице народа мог" у Рачи.

Ученици средње школе укључени су у реализацију програма "Заштита од насиља ученика у школи и ван ње" у сарадњи са школским Тимом за заштиту насиља, у раду Општинског одбора Црвеног крста, у едукацији младих о превентиви репродуктивног здравља и заштити од сиде, у едукацији ученика "Хуманитарно право", као и учествовање у свим спортским активностима на нивоу школе.

Ученици су у овој школској години учествовали на окружним такмичењима средњих школа из наставних предмета српски језик и књижевност и историја.

Најчешћи проблеми који се јављају у понашању ученика средње школе су непоштовање сатнице школе (кашњење на наставу, бежање са часова, изласци са часова нарочито са задњих због неодговарајућег превоза) недисциплина и вршњачка нетолеранција.

Центар за социјални рад - Број деце и омладине као категорије корисника услуга социјалне заштите знатно је порастао у 2008. години у односу на претходну годину. Центар за социјални рад води о томе евиденцију, која се не може сматрати апсолутно поузданом јер су евидентирани само случајеви који су пријављени било од стране грађана или других актера, али са сигурношћу се може тврдити да је број неевидентираних (непознатих) далеко већи. Из горе наведеног разлога, неопходно је интензивирати рад на препознавању и откривању случајева где су деца и омладина потенцијални корисници услуга социјалне заштите како би се спречила појава негативних последица. Нарочита пажња мора се посветити превентивном раду као и помоћи и подршци породицама које се нађу у кризним ситуацијама.

Структура деце према разлогу одсуства родитељског старања

разлог	2007.	2008.
Родитељи умрли	2	2
Родитељи непознати	/	/
Родитељи потпуно лишени родитељског права	4	4
Родитељи делимично лишени родитељског права	/	/
Родитељи спречени да врше родитељске дужности	/	/
Неадекватно родитељско старање	7	6
УКУПАН БРОЈ ДЕЦЕ	13	12

У 2008. години осећа се благи пад корисника услуга социјалне заштите у категорији деце и омладине јер је ЦСР својим стручним методама рада саветодавно утицао на родитеље и на њихово адекватно старање о деци.

Структура деце према врсти и степену хендикепа

Врста и степен инвалидитета	2007.	2008.
Тешка ментална ометеност	2	2
Тешка ментална ометеност	4	4
Умерена ментална ометеност	2	2
Лака ментална ометеност	4	4
Слепа и слабовида	1	1
Глува и наглува	/	/
Говор и глас	/	/
Телесне сметње	5	5
Комбиноване сметње	5	18
УКУПАН БРОЈ ДЕЦЕ	23	36

Број и структура деце из породица са поремећеним породичним односима

Деца и омладина	2007.	2008.
Родитеља са поремећеним односима који нису покренули судске поступке	11	9
Родитеља у бракоразводном спору/прекиду ванбрачне заједнице	6	14
Родитеља у споровима после развода брака/прекида ванбрачне заједнице	12	10
УКУПАН БРОЈ ДЕЦЕ	29	33

У 2008. години укупан број деце ометене у психофизичком развоју повећан је за 13 случајева при чему 18 њих има комбиноване сметње. О највећем броју деце старају се њихови родитељи, али је одређен број институционално збринут. То су углавном деца чији родитељи нису у стању да се адекватно о њима старају због немогућности обезбеђења медицинске неге. Велики број ове категорије, корисници су помоћи неге преко ЦСР Баточина.

Кретање броја малолетника са поремећајима у понашању

Малолетници	2007.	2008.
Са асоцијалним понашањем	/	4
Кривично неодговорни (испод 14 год.)	1	2
Одговорни за кривични преступ	1	10
Одговорни за прекршај	24	10
УКУПНО	26	26

Стручни радници ЦСР у Баточини у току 2008. године радили су саветодавно са великим бројем деце која су се појавила као извршиоци прекршаја и кривичних дела. Све је то резултирало истим бројем извршених противправних радњи које нису биле једнаке по тежини с обзиром да је број кривичних дела у 2007. години износио 1 а у 2008. години 10, а прекршаја у 2007. години је било 24, док је у 2008. години тај број износио 10.

Средства за задовољавање основних права по Закону о социјалној заштити обезбеђена су буџетом Републике Србије, а за проширена права обезбеђује буџет општине Баточина на основу своје Одлуке. У 2006. години из општинског буџета за реализацију проширених права из социјалне заштите издвојено је 300.542,00 динара, а укупно на име накнаде за социјалну заштиту 984.395,00 динара што је 0,96 % укупног буџета општине. За 2009. годину на име накнаде за социјалну заштиту буџетом је предвиђено 2.724.000 динара што је 0,96% укупног буџета општине.

Спортски савез општине Баточина је организатор спортско рекреативног живота омладине и грађана у школама, радним организацијама и месним заједницама. Доминанти спортови (по броју чланова) су фудбал, карате и риболов.

У Баточини постоји 18 спортских клубова и 5 спортских савеза и удружења.

Преглед активних спортских организација

Назив клуба	Спорт	Мушки /женски	Број чланова	Место	Лига
ФК"Бадњевац"	фудбал	мушки	50	Бадњевац	шумадијска
ФК"Слога"	фудбал	мушки	50	Баточина	шумадијска
ФК"Шумадинац"	фудбал	мушки	50	Брзан	шумадијска
ФК"Прњавор"	фудбал	мушки	25	Прњавор	општинска
ФК"Стражевица"	фудбал	мушки	25	Доброводица	општинска
ФК"Слога"	фудбал	мушки	25	Милатовац	општинска
ФК"Младост"	фудбал	мушки	25	Црни Као	општинска
ФК"Младост"	фудбал	мушки	25	Кијево	општинска
ФК"ЖСК"	фудбал	мушки	25	Жировница	међуопштинска лига, група југ
ФК"Лепеница"	фудбал	мушки	25	Бадњевац	међуопштинска лига, група југ
КК"Слога"	кошарка	мушки	20	Баточина	регионална
КК"Борац"	кошарка	мушки	15	Баточина	регионална
ОК"Слога"	одбојка	женски	20	Баточина	регионална
СТК"Слога"	Стони тенис	мушки	10	Баточина	регионална
СТК"Младост"	Стони тенис	мушки	10	Баточина	регионална
КК"Баточина"	карате	мушки	50	Баточина	-
ШК"Стражевица"	шах	мушки	10	Баточина	регионална
ООСР"Лепеница"	риболов	мушки	150	Баточина	Куп такм.риб.орг.

Извор: Спортски савез Баточина

Објективна процена положаја деце, младих и породице-СВОТ анализа

УНУТРАШЊЕ СНАГЕ	УНУТРАШЊЕ СЛАБОСТИ
✚ Органи у образовним установама (Ђачки парламент, стручне службе) ✚ Мотивисаност деце и младих за ваншколске активности ✚ Мотивисаност и професионална компетенција људи из образовно васпитног, здравственог и социјалног сектора ✚ Релативно очуване вредности патријархалне породице	✚ Пад наталитета ✚ Пораст броја породица са поремећеним односима, ✚ Непостојање релевантне базе података о проблемима и потребама деце, младих и породице ✚ Непостојање Канцеларије за младе, ✚ Увећана појава асоцијалних облика понашања у школи и ван ње, ✚ Недостатак културно спортских садржаја ✚ Непостојање искуства и обучености за волонтерски рад деце и младих ✚ Недостатак програма за децу са инвалидитетом
ШАНСЕ ИЗ ОКРУЖЕЊА	ПРЕТЊЕ ИЗ ОКРУЖЕЊА
✚ Конвенција о правима детета, ✚ Национални план акције за децу, ✚ Стратегија развоја социјалне заштите, ✚ Стратегија за смањење сиромаштва, ✚ Демократизација власти, ✚ Заинтересованост родитеља за решавање проблема младих, ✚ Идентификовани проблеми младих у локалној заједници	✚ Могућа друштвено политичка нестабилност ✚ Миграција младих школованих кадрова ✚ Присутно неповерење грађана у нове програме и институције ✚ Економска несигурност породица

ДЕФИНИЦИЈА И ДИЈАГНОЗА ПРОБЛЕМА

Проблем 1- Недовољно развијена мрежа помоћи и подршке породици

Због економско социјалне несигурности породице, пада животног стандарда, као и немогућности за запослење, млади брачни парови са одлагањем одлучују на проширење породице или се опредељују за једно дете. Ови разлози такође доводе до појаве миграција високо образовне омладине у веће градове у потрази за запослењем. Систем породичних вредности се урушава, све је присутнија криза родитељства и функционалних васпитних модела.

Присутност великог броја деце препознатљивих по проблематичном понашању у школи, агресивности и разним облицима непоштовања ауторитета сведоче о повећању броја породица у дисфункцији.

Број деце и њихово учешће у укупној популацији становништва на територији општине Баточина опада из године у годину. Просечан број чланова по домаћинству је 3,32 члана.

Проблем 2- Пораст поремећаја у понашању код деце и младих, малолетничке делинквенције и болести зависности

Како у нашем друштву већ дуги низ година влада поремећени систем вредности и пад животног стандарда долази до пораста делинквентног и асоцијалног понашања код деце и омладине. Млади евентуалне конфликтне ситуације углавном решавају насиљем, гајењем мржње и дискриминације, због чега је безбедност ове популације битно угрожена. Млади на све ниже календарском узрасту почињу да користе дуван, алкохол и дрогу, што неминовно изискује развој превентивних програма за сузбијање болести зависности.

Проблем 3- Изостанак адекватне бриге и подршке деци без родитељског старања

Центар за социјални рад "Шумадија" као месно надлежан орган старатељства на територији општине Баточина развио је низ активности из саветодавног рада усмерених ка збрињавању деце без родитељског старања полазећи од њиховог најбољег интереса. Из тог разлога непосредно се ради са децом, њиховим родитељима, старатељима и хранитељима.

"Највеће поуздање које родитељи у нас уграђују док смо деца јесте да нас никада неће напустити. То је један од највећих фактора који осигурава психолошко здравље.

Најокрутнија психолошка траума коју родитељи могу нанети детету је претња или стварно напуштање, што код њега неизбежно изазива доживотни стални страх од родитељске казне.

Клајн

Проблем 4-Неадекватан приступ и несензибилисаност локалне заједнице за проблеме деце са сметњама у психо-физичком развоју

Деца са сметњама у психофизичком развоју представљају популацију која се суочава са низом проблема у друштвеној заједници. Један од примарних проблема је отежан прилаз институцијама, недостатак посебних програма као и недовољна информисаност стручних лица који би требали да се више ангажују на решавању ове проблематике.

Проблем 5- Неадекватан приступ и несензибилисаност локалне заједнице за проблем занемаривања, злостављања и насиља у породици

На територији баточинске општине у порасту је број породица са дисфункционалним односима. Из таквих породица је велики број деце са насилним понашањем што је последица идентификације са родитељским понашањем. Као најчешћи узроци породичног насиља јављају се: традиционална полна улога, насиље у примарној породици, јер насилници и сами потичу из породица у којој је било насиља, сиромаштво, необразованост, незапосленост, алкохолизам, непостојање система помоћи жртвама насиља као и непоштовање постојеће законске регулативе. Као последица насиља јављају се: трауматизована жртва, неуспех у школи, асоцијално понашање, смањење радне способности, дисфункционални брак...

ЗАКЉУЧЦИ:

1. Постојеће институције немају увид у стварне потребе деце и младих,
2. Млади школовани кадрови одлазе у веће градове,
3. Недостатак организованог квалитетног слободног времена деце и младих (недостатак спортско-културних догађаја, као и инфраструктуре за то)
4. Пораст асоцијалних облика понашања
5. Недовољан број превентивних програма за превенцију и третман проблема у понашању код деце и младих
6. Недовољно развијени програми здравих стилова живота
7. Недостатак програма за децу са инвалидитетом
8. Присутан је проблем негативног природног прираштаја
9. Недостатак финансијских средстава за децу из материјално угрожених породица, које су у сталном порасту
10. Недовољно садржајне ваннаставне активности
11. Не постоји адекватан приступ проблему насиља у породици, занемаривању и злостављању

ПРЕПОРУКЕ:

- ✚ Изградити локалну Стратегију одрживог развоја општине Баточина,
- ✚ Побољшати информисаност о броју, проблемима и потребама деце и омладине из ризичних група,
- ✚ Развијање програма помоћи и подршке породици,
- ✚ Развијање отворених облика заштите и програма подршке за децу и омладину из ризичних група
- ✚ Успоставити механизме који омогућавају стручно усавршавање, напредовање и пре свега запошљавање младих
- ✚ Унапредити инфраструктурне капацитете за реализацију културно забавних и спортских садржаја у циљу обезбеђивања квалитетног слободног времена за децу и омладину
- ✚ Поспешивање наталитета путем јачања материјалног и економског положаја породице
- ✚ Спровођење програма за превенцију болести зависности
- ✚ Промовисати здраве стилове живота
- ✚ Развити систем специјализованог хранитељства за децу са посебним потребама.

ЦИЉЕВИ:

1. Развијање ванинституционалних облика заштите за децу и омладину из ризичних група
2. Промоција здравих стилова живота у циљу превенције социјално непожељних облика понашања код деце и омладине
3. Јачање капацитета породице и унапређење породичних односа
4. Успостављање локалних капацитета за унапређење положаја деце и младих
5. Успостављање институционалних облика подршке за децу, младе и породицу

9.4. ПРИОРИТЕТ - Повећање радног ангажовања радно способних корисника МОП-а

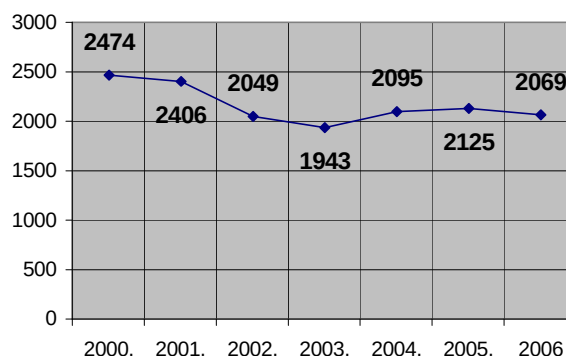
УВОД

У Србији у 2009. години има 758.387 незапослених, од чега у Београду 98.410, у Војводини више од 190.000, а у централној Србији 460.000. Као један од најважнијих узрока раста стопе незапослених у Србији наводи се светска финансијска криза. Повећање незапослености је сегмент у друштвеној заједници који утиче на све друге сегменте и који има утицај на све старосне структуре.

Стратегија за смањење сиромаштва, наводи да су са становишта смањења сиромаштва у Србији, два основна програма социјалне заштите: материјално обезбеђење породица (МОП) и дечији додаци. Основни циљеви ове стратегије у области социјалне заштите су ублажавање сиромаштва у целој популацији, а посебно код угрожених група (деца, стари и оболели који не могу да брину о себи, Роми, особе са инвалидитетом, избеглице и интерно расељена лица), стварање нових могућности за запошљавање и развој ефикаснијег тржишта рада и побољшање радне способности незапослених, као и развој посебних програма за запошљавање наведених угрожених група.

Анализа циљне групе

Ако се посматрају подаци о броју запослених за последњих 7 статистички обрађених година могу се констатовати значајне осцилације у његовој номиналној вредности.

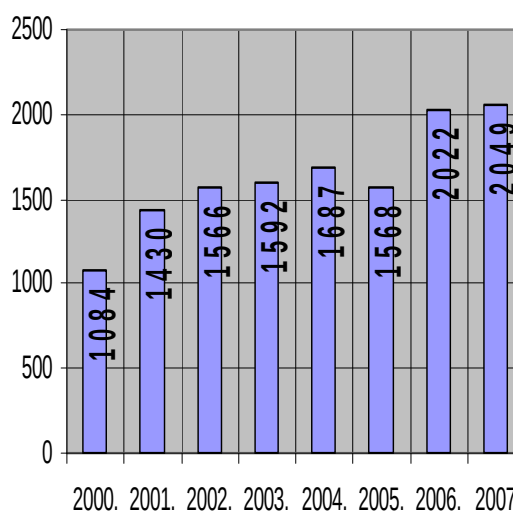
Извор: Републички завод за статистику

У периоду након друштвених промена 2000. године општина Баточина је забележила значајно умањење укупног броја запослених, тако да је 2003. године регистровано 21,5% мање запослених него 2000. године. Основни узрок овог умањења броја запослених јесте почетак процеса приватизације државних предузећа.

Раст укупног броја запослених у наредном периоду је, пре свега последица процеса легализације пословања кроз евидентирање запослених који је у том периоду постао актуелан, али делом и због реализованих социјалних програма који су омогућили отпуштеним радницима из приватизованих државних система да се преквалификују и започну посао у приватном сектору.

У 2006. години долази до поновног умањења броја запослених као последица приватизације предузећа "Стражевица" АД, у којој је од 401-ог радника, колико је било запослено, вишак постало 228 радника. У истој години дошло је до стечаја Трикотаже „Душан Дугалић“ у којој је 116 радника остало без посла, углавном женска популација.

Статистички подаци указују да се број незапослених лица општине Баточина непрекидно увећавао закључно са 2004. годином, када је општина забележила 1687 регистрованих незапослених лица или 55,6% више у односу на 2000. годину. Пораст броја незапослених лица последица је неактивности друштвених система, који су, у фази приватизације или стечаја, смањили број запослених отпуштањем једног дела радне снаге. Такав је био случај са великим привредним системима као што су "Трикотажа" и "Стражевица".

Извор: национална служба за запошљавање

Наиме, услед стечаја „Трикотаже“, 228 запослених је изгубило посао, у периоду 2000 – 2001. година. Такође је и приватизацијом „Стражевице“ (2006. година), 116 људи изгубило посао.

Остале промене у незапослености су последица чињенице, да одређени број незапослених лица није евидентиран на тржишту рада, док је, са друге стране, одређени број пријављених лица радно активан, али не и евидентиран на НСЗ.

Након периода непрекидног раста броја незапослених лица општине дошло је до извесног умањења 2005. године што представља последицу рестриктивније примене Закона о раду и његов утицај на смањење сиве економије. У каснијем периоду у општини Баточина дошло је до значајног увећања броја незапослених лица, тако да је на крају 2007. године општина имала 2049 регистрованих незапослених лица.

Према подацима Центра за социјални рад број одраслих лица корисника материјалног обезбеђења у децембру 2008. године износио је 44. Ова лица су незапослена, уредно су пријављена Националној служби за запошљавање као радно способна јер су у животној доби од 35 до 50 година. Већина њих је била у радном односу, али су због стечаја фирми и немогућности запошљавања у приватном сектору била принуђена да се обрате ЦСР „Шумадија“ Баточина за признавање права на материјално обезбеђење ради задовољавања егзистенцијалних потреба.

Треба нагласити да износ од око 5.000,00 динара по појединцу није довољан за потпуно подмирење животних потреба јер се наведени износ умањује за дневнице које током месеца ова лица могу зарадити ангажовањем на сезонским пословима. Из наведених разлога неопходно је за ову категорију лица омогућити допунски рад који би увећао њихов кућни буџет.

Тешкоћу код запошљавања наведених лица представљају године живота јер се послодавац углавном руководи чињеницом да лице од 50 година има умањену радну способност те ће и радни учинак бити негативан.

Ова врста проблема нарочито је евидентна код становништва ромске националности, који се појављују у 50% случајева као корисници МОП-а. Велико сиромаштво Рома је узроковано њиховом незапосленошћу. Због недовољних квалификација, маргинализације и предрасуда Роми тешко проналазе запослење. Већина ромске популације има основну или чак недовршену основну школу, углавном је реч о неквалификованим или полуквалификованим лицима која су прилично бројна и неконкурентна на тржишту рада. Једна од активности којима се бави ромска популација је скупљање сировина које се даље користе у рециклажи. Ове сировине, између осталог проналазе по контејнерима и депонијама. Због тога је велики број ове популације окренут Центру за социјални рад преко кога остварују права на материјално обезбеђење породице, додаток на туђу негу и помоћ, једнократне новчане помоћи.

Анализа социјалних актера

Локални савет за запошљавање

Циљеви и задаци Локалног савета за запошљавање за подручје општине Баточина, усресређени су на предузимање мера за подстицање новог запошљавања, запошљавање одређених категорија незапослених (који траже прво запослење, или дуже чекају на посао), запошљавање вишка запослених, запошљавање на јавним радовима, самозапошљавање, запошљавање избеглих и расељених лица, инвалида, етничких мањина, као и предузимање других мера за унапређење запослености.

Национална служба за запошљавање

Број запослених филијале Крагујевац – испостава Баточина је двоје.

Програми запошљавања које финансира НСЗ су:

1. Субвенција за самозапошљавање чији је циљ смањење броја незапослених лица кроз подстицање развоја предузетништва. Ризичне групе обухваћене овом мером су Роми, лица старија од 45/50 година, дугорочно незапослени, жене, млади.

2. Исплата једнократне новчане накнаде за самозапошљавање, чији је циљ смањење броја незапослених лица, корисника новчане накнаде стварањем услова за самозапошљавање. Циљна група су незапослена лица на евиденцији НСЗ која су остварила право на новчану накнаду и започињу сопствени бизнис оснивањем привредног субјекта.

3. Субвенције послодавцима за отварање нових радних места

4. Подстицање запошљавања особа са инвалидитетом.

5. Запошљавање на јавним радовима, чији је циљ запошљавање, очување и унапређење радних способности незапослених лица. Циљне групе су теже запошљива незапослена лица, као и лица у стању социјалне потребе.

6. Пројекат "Отпремником до посла"

7. Одобравање субвенције доприноса обавезног социјалног осигурања

НСЗ предузима и друге активности у циљу смањења броја незапослених лица, као што су:

1. Успостављање контакта са послодавцима, чији је циљ откривање нових радних места, повезивање незапослених лица и послодаваца, испитивање кадровских потреба послодаваца и могућности НСЗ да их задовољи
2. Селекција и класификација, чији је циљ развој и повећање компетитивности радне снаге кроз селекцију кандидата
3. Сајмови за запошљавање
4. Клуб за тражење посла " JOB CLUB"
5. Обука за активно тражење посла
6. Тренинг самоефикасности
7. Семинар "Како управљати стресом"

Услуге додатног образовања и обука, НСЗ пружа кроз следеће програме:

1. Приправници и волонтери- чији је циљ превенција дугорочне незапослености кроз стручно оспособљавање лица без радног искуства у струци.
2. Обука која укључује основну информатичку обуку , обуку за стране језике, преквалификацију и доквалификацију,
3. Суфинансирање последиоломаца

СВОТ АНАЛИЗА

УНУТРАШЊЕ СНАГЕ	УНУТРАШЊЕ СЛАБОСТИ
- Мултисекторска сарадња НСЗ, Локални савет за запошљавање, ЦСР, - Постојећи капацитети локалне самоуправе и ресорних институција	- Велики број незапослених лица у општини као последица процеса приватизације и социјалних програма - Велики број грађана на евиденцији ради остваривања неких других права - Непостојање прецизне базе података о пословном сектору и потребама за радном снагом - Непостојање прецизне базе података о потребама запошљавања лица старијих од 40 година живота
ШАНСЕ ИЗ ОКРУЖЕЊА	ПРЕТЊЕ ИЗ ОКРУЖЕЊА
- Национална стратешка документа- Стратегија развоја социјалне заштите, Стратегија за смањење сиромаштва, Стратегија одрживог развоја РС, Национална стратегија за запошљавање - Умрежавање институција које се баве образовањем, обукама и запошљавањем - Израда Стратегије одрживог развоја општине Баточина - Могућност бављења пољопривредом на породичним имањима,	- Недовољна мотивисаност незапослених за даље учење и преквалификацију - Недовољна улагања у развој привреде и отварање нових радних места - Светска економска криза - Смањење трансфера из националног буџета

ДЕФИНИЦИЈА И ДИЈАГНОЗА ПРОБЛЕМА

Изостанак мотивације незапослених лица да побољшају свој материјални статус

Преузимање одговорности за личну судбину има за последицу изостанак мотивације и појаву апатије, те им је неопходна континуирана психосоцијална подршка. У очекивању да им држава реши проблем ове категорије лица се задовољавају социјалним давањима од стране одговарајућих институција.

Изостанак подршке у запошљавању ове категорије лица

Послодавци превише окупирани условима привређивања недовољно комуницирају са НСЗ, непозната им је улога НСЗ односно помоћ коју она може пружити путем преквалификације, доквалификације и осталих субвенција за запошљавање незапослених лица из ове циљне групе.

ЗАКЉУЧАК:

- ✚ Недовољна комуникација НСЗ са ЦСР на чијој евиденцији се налазе лица корисници материјалног обезбеђења
- ✚ Пораст броја корисника МОП-а као последица приватизације и стечаја
- ✚ Изостанак подршке у решавању проблема незапослености корисника МОП-а на локалном нивоу
- ✚ Изостанак стратешких планова за решавање питања незапослености

ПРЕПОРУКЕ:

- ✚ Успоставити сарадњу између институција релевантних за решавање проблема незапослености
- ✚ Спровести поступак преквалификације и доквалификације лица корисника МОП-а као вид решавања проблема незапослености ове категорије лица
- ✚ Усвајање Одлуке на нивоу локалне заједнице о субвенцијама које ће омогућити послодавцима запошљавање незапослених лица корисника МОП-а
- ✚ Побољшање информисаности ове категорије лица о програмима, услугама и плановима које предузима НСЗ
- ✚ Подршка незапосленим лицима, корисницима МОП-а за бављење самосталном делатношћу уз финансијску подршку

ЦИЉЕВИ:

1. Повећање процента запошљивости радно способних корисника МОП-а

10. АРАНЖМАНИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Аранжмани за имплементацију Стратегије развоја социјалне заштите у општини подразумевају дефинисање процеса којима се повезују локалне структуре, односно сет механизма и процедура уз које ће се осигурати успешна имплементација стратегије, односно реализација акционих планова кроз пројектне активности.

План за примену стратегије има за сврху да:

1. **Дефинише одговорност** између кључних актера који учествују у процесу примене стратегије и да разјасни улоге сваког од учесника и појасни њихову међузависност, како би се избегла преклапања и омогућило максимално коришћење постојећих организационих ресурса.
2. **Успостави одрживи механизам наручивања социјалних услуга** од стране представника локалних институција, организација грађанског друштва и привредних субјеката;
3. **Омогући транспарентност процеса** чиме ће се утицати на повећање поверења и партнерства између организација, институција и привредних субјеката, као и неопходног предуслова за подизање квалитета социјалних услуга у заједници које ће на најбољи начин изаћи у сусрет потребама грађана;

У циљу јасног дефинисања улога и одговорности локалне заједнице у процесу примене Стратегије, овај одељак указује на модел који ће омогућити да се дефинисани стратешки правци, приоритети, циљеви и активности реализују на ефикасан и ефективан начин, користећи постојеће и градећи нове организационе капацитете.

У оквиру локалних структура разликују се:

А) Структуре за управљање процесом имплементације Стратегије социјалне заштите у општини Баточина коју представљају:

Скупштина општине која усваја Стратешки план развоја социјалне заштите општине Баточина, разматра и усваја годишње акционе планове стратегије и обезбеђује сразмерна буџетска средства за њихову реализацију.

Скупштина најмање једанпут годишње разматра извештај о имплементацији стратегије и учинку односно резултатима који се постижу, врши евентуалне измене у стратегији и приоритетним пројектима.

Радна група за израду локалног стратешког плана социјалне заштите, као радно тело Председника општине, формирана је Решењем Председника општине 14.01.2008. године.

Пословником о раду дефинисано је да Радна група обезбеђује и надгледа политику и руковођење процесом планирања, развија визију општине, успоставља приоритете и приоритетне области планирања, преговара у циљу постизања консензуса између учесника у процесу и на основу тога предлаже акције, доноси све значајне документе у процесу планирања и усваја све припремљене документе које затим прослеђује Скупштини општине на усвајање.

Радна група задужена је за спровођење Стратегије и супервизију над процесом.

Кључне области деловања Радног тела усмерене су ка:

1.Изради и редовној ревизији Стратешког плана за област социјалне заштите, која подразумева следеће активности :

- идентификовање приоритетних потреба и обима потребне помоћи и подршке грађанима/кама који се налазе у стању социјалне помоћи,
- успостављање и редовно ажурирање општинске квалитативне и квантитативне базе података о социјалним потребама и проблемима грађана,
- израду годишњих акционих планова за задовољавање приоритетних потреба грађана/ки,
- преглед постојећих ресурса за задовољавање препознатих и исказаних потреба

2. Примени (имплементацији) Стратешког плана за социјалну заштиту

3. Праћењу (мониторингу) активности и процени (евалуацији) остварених резултата предвиђених стратешким документима усвојеним у области социјалне политике;

4. Промовисању партнерских активности између јавног, приватног и невладиног сектора, како у процесу израде, тако и у процесима имплементације, праћења и процене Стратегије социјалне заштите.

5. Активности усмерене ка прибављању финансијских средстава из међународних и националних извора за реализацију програма дефинисаних стратешким документима.

Б) Оперативне структуре за имплементацију Стратегије:

Оперативне структуре за реализацију стратегије, програма и услуга у општини Баточина представљају сви компетентни актери који су оспособљени да реализују договорене програме и услуге професионално, благовремено, исплативо и транспарентно.

Реформско опредељење ове стратегије је плуралитет пружаоца услуга и равноправност пружаоца из јавног, приватног и невладиног сектора.

У оперативне структуре које ће реализовати стратегију у општини Баточина спадају:

- ✚ Општинска управа општине Баточина - Одељење за општу управу
- ✚ Центар за социјални рад "Шумадија" Баточина,
- ✚ Дом здравља,
- ✚ Дечији вртић "Полетарац",
- ✚ Основна школа "Свети Сава",
- ✚ Средња школа "Никола Тесла",
- ✚ Месне заједнице,
- ✚ Црвени крст,
- ✚ НВО,
- ✚ Спортска друштва

Али се листа не ограничава само на њих. Принцип подстицања плуралитета пружаоца услуга и развој мреже социјалних услуга подразумева константно јачање и увећавање броја актера оперативне структуре.

Такође се наглашава потреба да се постојеће регионалне и међуопштинске структуре за имплементацију стратегије јачају и подстичу ради задовољења потреба што већег броја грађана али и рационалног коришћења расположивих ресурса.

Активности на јачању сарадње и целовитих капацитета управљачких и оперативних структура за спровођење општинске стратегије социјалне заштите су перманентан стратешки задатак.

Механизми и процедуре за ефикасну имплементацију стратегије:

Стратешки план социјалне заштите општине Баточина тежи да демонстрира спремност за развој одрживог, ефикасног и свима доступног система социјалне заштите, заснованог на партнерству јавног, приватног и цивилног сектора као пружаоца услуга уз стимулацију пуног учешћа корисника услуга.

У циљу обезбеђивања пуне и ефикасне имплементације стратегије социјалне заштите, поред основних структура за управљање и имплементацију, овим документом се дефинишу и оквирни механизми и процедуре потребне за координацију активности:

- Скупштина општине, на иницијативу Радног тела најмање једанпут годишње разматра извештај о спровођењу стратегије социјалне заштите и усваја акционе планове за наредну годину
- Радно тело координира, прати и спровођење стратегије и уз акционе планове, најмање једном годишње припрема извештај за скупштину (уз подршку пратећих служби),

- Радно тело осигурава да се благовремено, у процесу креирања општинског буџета, али и током његове реализације, презентују акциони планови и очекивани резултати и тако обезбеди адекватна подршка за њихово спровођење,
- Радно тело, преко органа локалне самоуправе прослеђује своје извештаје са оценом успешности спровођења стратегије СКГО.
- Радно тело иницира регионалне, међуопштинске састанке свих актера социјалне политике или актера у одређеној области, са циљем размене информација и дефинисање заједничких интереса за функционално међуопштинско повезивање ради задовољења потреба грађана.

Поред наведеног потребно је развити следеће механизме и институционализовати их:

Протокол о сарадњи -дефинисати и усвојити протокол о сарадњи између локалне власти, институција социјалне и здравствене заштите, васпитно-образовног система, невладиних организација, других релевантних јавних и приватних субјеката којим се јасно препознаје улога, обавеза и одговорност сваког од актера у односу на усвојену стратегију.

Протокол о сарадњи је потребно дефинисати и потписати у року од 3 месеца од усвајања стратегије.

Носилац активности је Радно тело за израду и имплементацију стратегије.

Одлука којом се одређују процедуре за наручивање, финансирање, праћење и процену услуга социјалне заштите којим ће се обезбедити трајно поштовање стратешког опредељења транспарентности и плуралитета пружалаца услуга.

Одлуком се одређује динамика спровођења јавног позива за наручивање услуга, основни критеријуми за одабир пружаоца услуга, стандарди услуга и параметри за обим услуга и доступна новчана средства.

Одлука о правима у области социјалне заштите која се финансира средствима општинског буџета захтева редеофинисање и прецизније дефинисање услова под којима грађани/ке могу остваривати своја права у области социјалне заштите. Поред тога, за свако од права дефинисаних одлуком неопходно је донети и усвојити Правилник којим ће се детаљно дефинисати услови, критеријуми и сва друга питања за непосредно остваривање права.

11. МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Циљ мониторинга (праћења) и евалуације (процене) стратегије социјалне заштите у општини Баточина је да се систематично и редовно прикупљају подаци, прати, подржава и унапређује процес имплементације стратешких приоритета и циљева.

Сврха мониторинга и евалуације је праћење напретка, побољшање ефикасности и успешности стратегије али и предлагање измена у активностима на основу налаза и оцена.

Временски оквир:

Мониторинг се спроводи у континуитету за цео период имплементације Стратегије (2009-2013) за сваку пружену услугу која је предмет праћења, на месечном нивоу.

Евалуација ће се спроводити повремено и пратиће одређене сегменте имплементације стратегије.

Евалуација успешности целовите Стратегије обављаће се једном годишње и извештај о евалуацији ће бити саставни део годишњег извештаја о спровођењу Стратегије који се подноси Скупштини општине и јавности на увид, разматрање и евентуално кориговање.

Финална евалуација стратегије социјалне заштите обавиће се на крају 2013. године.

Предмет мониторинга и евалуације, које подразумевају целовито сагледавање испуњења активности, специфичних задатака и циљева, стратешких циљева и мисије, чиниће:

1. Праћење процеса имплементације (да ли се планиране активности спроводе и да ли се ресурси ефективно користе),
2. Праћење резултата активности и циљева,
3. Евалуацију напретка у остваривању сврхе Стратегије (мисија и стратешки циљеви стратегије),
4. Евалуацију утицаја активности стратегије на квалитет живота корисника услуга, али и других грађана/ки.

Индикатори (показатељи) напретка и успешности остваривања Стратегије, одређени су како за сваку приоритетну групу тако и за сваки оперативни циљ и дефинисани су у акционим плановима који се налазе у прилогу ове Стратегије.

Методе и технике мониторинга и евалуације

За успешно обављање мониторинга и евалуације Стратегије развоја социјалне заштите општине користиће се евидентирање корисника и услуга, интервјуи са корисницима и пружаоцима услуга социјалне заштите (упитници, разговори, анкете), истраживање, извештавање и др.

Радно тело ће у својим годишњим плановима рада прецизније дефинисати технике помоћу којих ће спроводити мониторинг и евалуација Стратегије.

Носиоци процеса мониторинга и евалуације:

Координатор активности мониторинга и евалуације је Радно тело за израду и имплементацију стратегије, уз стручну помоћ Сталне конференције градова и општина. Сви актери социјалне заштите и носиоци програма, услуга или појединачних активности су у обавези да у складу са општим индикаторима дефинишу специфичне, и обезбеде њихово мерење током трајања имплементације.

Динамика процеса мониторинга и евалуације

Мониторинг извештај и Евалуациони извештај се сачињавају сваке године и презентују Скупштини општине и јавности на увид и разматрање.

12. РЕСУРСИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ СТРАТЕГИЈЕ

За потребе имплементације Стратегије биће стављени у функцију следећи ресурси:

1. Финансијски

Опис планираног расхода	2007.	2008.	2009.
Социјална заштита – проширена права	600.000,00	650.000,00	1.524.000,00
Трошкови – проширена права			800.000,00
Накнада за рад геронто домаћица			624.000,00
Трошкови			100.000,00
Субтотал	600.000,000	650.000,00	1.524.000,00
Једнократне новчане помоћи		1.000.000,00	1.000.000,00
Особе са инвалидитетом		200.000,00	240.000,00
Болесна и инвалидна лица		200.000,00	310.000,00
Стари и беспомоћни		200.000,00	250.000,00
Остала лица неквалификована на другом месту		200.000,00	200.000,00
Субтотал	600.000,00	1.650.000,00	2.524.000,00
Финансирање организација грађанског друштва			

Општинска организација Црвеног крста	398.770,00	500.000,00	540.000,00
Општинска организација пензионера	62.500,00	80.000,00	100.000,00
Међуопштинска организација глувих	25.000,00	25.000,00	30.000,00
Међуопштинска организација слепих	25.000,00	25.000,00	30.000,00
Међуопштинска организација цивилних инвалида рата			45.000,00
Удружење дистрофичара Шумадије	25.000,00	25.000,00	30.000,00
Сигурна кућа		150.000,00	150.000,00
Субтотал	536.270,00	805.000,00	925.000,00
ТОТАЛ	1.136.270,00	2.455.000	3.449.000,00

13 . КОМУНИКАЦИЈА СА ГРАЂАНИМА

Овај одељак је посвећен остваривању партиципације грађана у доношењу стратегије и транспарентности рада Радне групе за израду Стратегије развоја социјалне заштите општине Баточина.

Овај одељак дефинише активности које омогућују видљивост процеса и повећавања власништва заједнице над процесом доношења стратегије и успостављања нових локалних услуга социјалне заштите. Односи се на све фазе израде и имплементацију стратегије.

Циљ предвиђених мера овог дела стратегије су:

- информисање свих актера у процесу
- мобилисање свих људских и материјалних ресурса
- покретање на акцију свих одговорних друштвених чиниоца.

Комуникациони план се односи на следеће фазе израде и имплементације Стратешког планирања.

- **Укључивање општине у процес израде стратешког планирања**
Формирање Радне групе за израду стратешког плана развоја система социјалне заштите.

Партиципативно прикупљање података од свих релевантних друштвених актера. Подаци који служе као основа за анализу стања и потреба осетљивих друштвених група.

Израда стратешког документа

Током израде Стратегије, Радна група је приликом дефинисања приоритета, циљева и активности посветила посебну пажњу мишљењима и ставовима представника грађана и других ресорних институција.

Као извор инофрмација су нарочито значајни:

- Састанци радне групе на доношењу стратегије
- Размена искустава са другим општинама које су укључене у пројекте развоја социјалне заштите, уз подршку ментора пројекта
- Консултације са корисничким групама

Промоција усвојених стратешких опредељења

- Израда плаката са основним информацијама о пројекту и постављање истог у све установе и јавна места релевантна за област социјалне политике
- Израда логоа стратегије који ће се користити као промотивно средство на свим пројектима који буду произашли из стратегије
- Постављање података о пројекту на web site општине и значајних институција из области социјалне заштите
- Усвајање Стратегије развоја социјалне заштите општине Баточина на Скупштини општине
- Штампане и дистрибуција усвојене стратегије свим актерима социјалне заштите и носиоцима јавних овлашћења и власти.

УПИТНИК ЗА ГРАЂАНЕ ОПШТИНЕ БАТОЧИНА

Овим упитником Радна група за израду Стратегије социјалне заштите општине Баточина жели да провери да ли је Стратегија у складу са Вашим очекивањима:

1. У којој мери се слажете или не слажете са наведеним исказима:

Исказ	У потпуности се слажем	Слажем се у већем делу	Не слажем се у већем делу	Уопште се не слажем
Стратегија је лако читљива				
У стратегији су наведени кључни проблеми у нашој општини				
Предложеним мерама и активностима значајно ће се допринети побољшању квалитета социјалних услуга грађанима				
Са принципима дефинисаним стратегијом се				

2. Ако се са наведеним тврдњама не слажете у већем делу или се уопште не слажете, наведите шта бисте променили?

3. Стратегијом су дефинисани следећи стратешки правци и приоритети:

Стратешки правац - Унапређење положаја грађана/ки који припадају угроженим групама, у оквиру кога су дефинисани следећи приоритети:

- Побољшање квалитета живота старих лица у општини Баточина
- Унапређење положаја особа са инвалидитетом
- Подршка деци, младима и породици
- Повећање радног ангажовања радно способних корисника МОП-а

Уколико имате предлог за измену наведених приоритета, наведите оне области које по Вашем мишљењу заслужују приоритет?

4. У стратегији су наведени неки од ресурса којима располажемо у заједници. Вероватно нисмо успели да препознамо све оно што нам стоји на располагању. Ваше виђење могућности искоришћавања постојећих капацитета за решавање социјалних проблема било би нам више него драгоцено.

5. Сматрате ли да документ садржи:

- сувише информација
- довољно информација
- недовољно информација

Образложите своје мишљење и наведите које информације би стратешки план требао да садржи.

6. Волели бисмо да Стратегија за развој система социјалне заштите буде документ иза кога стоје сви грађани Баточине. Да бисмо успели у томе, потребно је да установимо најбољи начин за консултовање са грађанима. На који начин бисте волели да искажете своје мишљење о развоју социјалне заштите у нашој општини?

- путем упитника
- учешћем у фокус групи
- присуством на јавним расправама и округлим столовима
- приступом на интернет презентацији општине Баточина

- o обавештавањем путем електронске поште
- o на неки други начин, наведите који _____

7. Такође, волели бисмо да изаберемо најефикаснији начин на који ћемо вас обавештавати о остваривању дефинисаних циљева. Који од наведених начина прослеђивања информација сматрате да вам највише одговара? Можете обележити више поља.

- o путем упитника
- o путем рубрике у локалним новинама
- o не интернет презентацији општине
- o добијањем информација електронском поштом
- o на неки други начин, наведите који _____

8. Уколико имате додатне коментаре у вези са Стратегијом развоја система социјалне заштите општине Баточина, молимо да их наведете

Радна група за израду Стратегије општине Баточина планира да повремено консултује грађане како би сазнала њихове ставове о питањима у области нивоа развијености система социјалне заштите грађана.

Да ли бисмо и на који начин могли да вас контактирамо?

Уколико је одговор ДА, на који начин:

- телефоном
- званичним писаним документом
- путем електронске поште

Упитник попуно/ла

Име и презиме: _____

Адреса: _____

Телефон: _____

e-mail: _____

За детаљне информације о раду Радне групе и сугестије за унапређење Стратегије развоја система социјалне заштите, можете се обратити Координатору Радне групе, Општинска управа, адреса: Краља Петра I бр.37, канцеларија број 26, тел 842-194:, e-mail: milicamitrovic@sobatocina.org.rs.

14. АНЕКСИ СТРАТЕГИЈЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ОПШТИНЕ БАТОЧИНА

Анекс 1 - Акциони план за приоритет „ Унапређење положаја старих“

Анекс 2 - Акциони план за приоритет „ Унапређење положаја ОСИ“

Анекс 3 - Акциони план за приоритет „ Подршка деци, младима и породици“

Анекс 4 - Акциони план за приоритет „ Повећање радног ангажовања радно способних корисника МОПа“

ПРИОРИТЕТ 1.		Побољшање квалитета живота старих лица у општини Баточина			
1. Оперативни циљ - 1. Повезивање и јачање партнерских односа у заједници у циљу развоја механизма адекватне подршке старима					
АКТИВНОСТИ - ПРОЈЕКТИ	Рок	Одговорност	Ресурси	Средства	Индикатори
Доношење протокола о сарадњи између локалне самоуправе, ЦСР Баточина, Дома здравља и Црвеног крста	јун 2009.	Општина Баточина, ЦСР, Дом здравља, Црвени крст	база података потенцијалних корисника људски ресурси		343 старих лица потенцијалних корисника услуга социјалне заштите

Оперативни циљ 2. - Успостављање одрживих модела ванинституционалних облика заштите за стара лица					
АКТИВНОСТИ - ПРОЈЕКТИ	Рок	Одговорност	Ресурси	Средства	Индикатори
Успостављање сервиса за помоћ у кући у оквиру ЦСРБ за 32 корисника са подручја 7 месних заједница, припадници треће генерације који живе сами или са остарелим брачним другом	март 2009. септембар 2010.	Општина Баточина, ЦСР, Црвени крст, Дом здравља, НСЗ	база података потенцијалних корисника, база података потенцијалних геронтодомаћица (НСЗ), Пројекат (ЦСР), Едукатори за обуку геронтодомаћица	900.000	32 корисника сервиса континуирано користи услуге помоћ у кући, четири геронтодомаћице, један стручни сарадник стално запослен у сервису,

Проширивање сервиса за помоћ у кући у оквиру ЦСРБ са подручја свих месних заједница општине Баточина-припадници треће генерације који живе сами или са остарелим брачним другом и ОСИ	септембар 2009. фебруар 2010.	Општина Баточина, ЦСР, Црвени крст, Дом здравља, НСЗ	база података потенцијалних корисника, база података потенцијалних геронтодомаћица (НСЗ), Пројекат (ЦСР), Едукатори за обуку геронтодомаћица	1.500.000	50 корисника сервиса континуирано користи услуге помоћ у кући, 9 геронтодомаћица, 1 стручни сарадник стално запослен у сервису
Проширивање Техничког сервиса услуга помоћ у кући за 30 корисника у руралном подручју општине Баточина	март 20010 март 2011	Општина Баточина, ЦСР, Црвени крст, Дом здравља, НСЗ	база података потенцијалних корисника, база података потенцијалних геронтодомаћица (НСЗ), Пројекат (ЦСР), Едукатори за обуку геронтодомаћица	2.000.000	30 корисника сервиса континуирано користи услуге помоћ у кући, 5 геронтодомаћица,
Формирање клуба за старе успостављањем нових садржаја у постојећем удружењу пензионера	април 2011 април 2012	Удружење пензионера Дом здравља, Општина Баточина, ЦСР	база података потенцијалних (ЦСР), удружење пензионера, простор,	1.000.000	број чланова пензионерског удружења, база података старих лица
Формирање хранитељства за стара лица припаднике треће генерације која живе сама или са остарелим брачним другом	јун 2012 јун 2013	Општина Баточина, ЦСР, Црвени крст, НСЗ	база података потенцијалних корисника, база података потенцијалних хранитељских породица (ЦСР и НСЗ)	1.000.000	професионалци за обуку хранитељских породица, 5 хранитељских породица, 10 потенцијалних корисника

ПРИОРИТЕТ 2.		УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ОСИ			
1. Оперативни циљ - 1. Отклањање архитектонских баријера ради боље приступачности ОСИ свим институцијама и установама како би могли самостално остварити своја права					
АКТИВНОСТИ - ПРОЈЕКТИ	Рок	Одговорност	Ресурси	Средства	Индикатори
Идентификовати места/институције и направити техничка решења за отклањање архитектонских баријера	дец. 2009. фебр. 2010.	СО Баточина	ЛЕР,ЦСР	500.000,00	број урађених пројеката и одобрених дозвола за извођење радова
Изградња прилазних рампи на идентификованим местима/ институцијама	фебр. 2010. дец.2010.	СО Баточина	ЛЕР,ЦСР	1.100.000,00	број изграђених рампи, број ОСИ којима је омогућена приступачност институцијама

Оперативни циљ 2. - Повећање запослености ОСИ према постојећем степену радне способности					
АКТИВНОСТИ - ПРОЈЕКТИ	Рок	Одговорност	Ресурси	Средства	Индикатори
Професионалне оријентације ОСИ	април 2010. септ.2013	СО Батоцина, ЦСР	НСЗ, Средња школа ,ЦСР	350.000,00	број професионално оријентисаних ОСИ

Оперативни циљ 3. - Развијање ванинституционалних облика заштите и успостављање модела за алтернативно образовање

АКТИВНОСТИ - ПРОЈЕКТИ	Рок	Одговорност	Ресурси	Средства	Индикатори
Формирање удружења ОСИ	Јан. 2010. јун 2012	СО Баточина, ЦСР, Црвени крст	СО Баточина, ЦСР, Црвени крст		број чланова удружења
Услуге превоза ОСИ-Набавка једног адаптираног комби возила и пружање услуга	септ. 2010 . Мај 2011.	СО Баточина, ЦСР, Црвени крст	СО Баточина, ЦСР, Црвени крст	2.700.000,00	број корисника превоза, број пружених услуга
Развијање специјализованог хранитељства као адекватног облика збрињавања инвалидних лица	април. 2010. дец.2013.	СО Баточина, ЦСР, Црвени крст, Дом здравља	СО Баточина, ЦСР, Црвени крст, Дом здравља	2.000.000,00	Број специјализованих хранитељских породица, број корисника услуге
Инклузивно образовање ОСИ кроз редовни образовни систем за особе очуваних менталних способности	септ. 2010 дец. 2013.	Основне и средње школе, ЦСР, Дом здравља	Основне и средње школе, ЦСР, Дом здравља	600.000,00	број ОСИ укључених у редовно школовање

Оперативни циљ 4. Успостављање институционалних облика подршке за ОСИ

АКТИВНОСТИ - ПРОЈЕКТИ	Рок	Одговорност	Ресурси	Средства	Индикатори
Дневни центар за особе са развојним сметњама	мај.2010. дец.2013.	ЦСР, Дом здравља, СО Баточина	ЦСР, Дом здравља, СО Баточина	2.000.000,00	Број ОСИ обухваћених радом центра

ПРИОРИТЕТ 3.	ДЕЦА, МЛАДИ И ПОРОДИЦА				
1. Оперативни циљ - 1. Развијање ванинституционалних облика заштите и програма подршке за децу и омладину из ризичних група					
АКТИВНОСТИ - ПРОЈЕКТИ	Рок	Одговорност	Ресурси	Средства	Индикатори
Развијање хранитељства као адекватног облика збрињавања дец и омладине без родитељског старања	јан 2010. септ 2013.	ЦСР, Дом здрављ	ЦСР, Дом здравља,СО Баточина	1.000.000,00	број потенцијалних корисника , број хранитељских породица
Отварање СОС телефона у циљу превазилажења кризних ситуација појединаца/породица	јан 2011. дец.2013.	ЦСР	ЦСР, Дом здравља,СО Баточина	1.000.000,00	број корисника услуга

Оперативни циљ 2. - Промоција здравих стилова живота у циљу превенције социјално непожељних облика понашања					
АКТИВНОСТИ - ПРОЈЕКТИ	Рок	Одговорност	Ресурси	Средства	Индикатори
Организовање трибина на тему болести зависности	јун 2011. јун 2012.	Основна школа, Средња школа, ЦСР, СО Баточина	Стручни кадар Основне и Средње школе, ЦСР, Стручни кадрови из специјалистичких установа	800.000,00	број младих ангажованих у раду трибине

Организовање по 3 спортска такмичења у фудбалу, кошарци, одбојци, стони тенису)	јан 2010. дец. 2010.	Спортски савез СО Баточина, Основна школа, Средња школа	распољивост постојећих спортских терена	600.000,00	број учесника укључених у реализацију активности, број корисника активности
Организовање по 3 спортска такмичења у фудбалу, кошарци, одбојци, стони тенису)	јан 2011 дец. 2011.	Спортски савез СО Баточина, Основна школа, Средња школа	распољивост постојећих спортских терена	700.000,00	број учесника укључених у реализацију активности, број корисника активности
Организовање по 3 спортска такмичења у фудбалу, кошарци, одбојци, стони тенису)	јан 2012. дец. 2012.	Спортски савез СО Баточина, Основна школа, Средња школа	распољивост постојећих спортских терена	750.000,00	број учесника укључених у реализацију активности, број корисника активности

Оперативни циљ 3. -Јачање капацитета породице и унапређење породичних односа

АКТИВНОСТИ - ПРОЈЕКТИ	Рок	Одговорност	Ресурси	Средства	Индикатори
Успостављање рада мобилног тима за помоћ и подршку породицама у кризним ситуацијама	јун 2010. септ. 2013.	ЦСР,	стручни кадар ЦСР, Црвеног крста, Дома здравља	2.500.000,00	формиран и обучен тим, број интервенција тима, број задовољених потреба корисника

Оперативни циљ 4. Успостављање локалних капацитета за унапређење положаја деце и младих					
АКТИВНОСТИ - ПРОЈЕКТИ	Рок	Одговорност	Ресурси	Средства	Индикатори
Оснивање Канцеларије за младе	април 2010. дец.2013	СО Баточина	расположив простор, стручни кадар	2.000.000,00	број младих обухваћених активностима канцеларије
Усвајање Стратегије за младе	фебр. 2010. дец.2013.	СО Баточина	СО Баточина, ЦСР, Дом Здравља		Усвојена Стратегија за младе
Успостављање квалитативне и квантитативне базе података	март 2010. март 2011.	ЦСР	ЦСР	500.000,00	Успостављена база података

Оперативни циљ 5. Успостављање институционалних облика подршке за децу, младе и породицу					
АКТИВНОСТИ - ПРОЈЕКТИ	Рок	Одговорност	Ресурси	Средства	Индикатори
Формирање центра за дневни боравак деце и омладине са поремећајима у друштвеном понашању на територији општине Баточина	дец.2010. дец.2011.	ЦСР, Дом здравља, СО Баточина	ЦСР	2.000.000,00	Формиран центар, број деце и омладине обухваћене радом центра
Формирање склоништа за жртве насиља у породици	септ.2010. дец. 2013.	ЦСР, Дом здравља, СО Баточина	ЦСР, Дом здравља, СО Баточина	1.500.000,00	Формирано склониште за жртве насиља у породици

ПРИОРИТЕТ 4.		ПОВЕЋАЊЕ РАДНОГ АНГАЖОВАЊА РАДНО СПОСОБНИХ КОРИСНИКА МОП-А			
1. Оперативни циљ - 1. Помоћ у запошљавању радно способних корисника МОП-а					
АКТИВНОСТИ - ПРОЈЕКТИ	Рок	Одговорност	Ресурси	Средства	Индикатори
Укључивање радно способних лица корисника МОП-а њиховим ангажовањем у процесу сервиса за помоћ и негу у кући	фебр. 2010. дец.2013.	ЦСР	ЦСР, НСЗ, Дом здравља, Црвени крст	1.500.000,00	број незапослених лица корисника МОП-а, број корисника услуге сервиса
Едукација незапослениих лица из циљне групе	јул 2010. јул 2013.	НСЗ	Локални савет за запошљавање, НСЗ, стручни кадрови Средње школе	550.000,00	број едукованих незапослених лица из циљне групе овог приоритета, број незапослених лица корисника МОП-а
Доношење протокола о сарадњи између локалне самоуправе , НСЗ, ЦСР, Дома здравља и Црвеног крста	јан. 2010.	Општина Баточина, НСЗ, ЦСр, Дом здравља, Црвени крст	расположиви људски ресурси		број незапослених лица корисника МОП-а,